

Dicsérjétek az Urat
szentélyében,
dicsérjétek őt az ég erős
boltozatában!

Dicsérjétek őt hatalmas
tetteiért,
dicsérjétek őt nagyságának
teljességéért!

Zsolt 150,1–2

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP

ferenc
300

LXXXII. évf. 17. (4051.)
2026. április 26.
Ára 475 Ft

Fotó: Merényi Zita

A pillanat elszáll, a fotó megmarad

Találkozás Thaler Tamás „dokumentarista fotóssal”

8–9. oldal

Böcskei László nagyváradai püspök
a premontreiek ügyéről 5. oldal

Böjte Csaba OFM volt a Café
Francesco vendége 10–11. oldal

Székely János püspök a pápa
bátor kiállításáról 13. oldal

XIV. Leó pápa homíliája az algériai Annabában

Mi is újjászülethetünk, újrakezdődhet az életünk

Az algériai apostoli látogatásának második napján, április 14-én délután a Szentatya az annabai Szent Ágoston-bazilikában mutatott be szentmisét. Homíliájában a Jézus és Nikodémus közötti beszélgetésről szóló evangéliumról és a születő egyházi közösség különleges tulajdonságairól elmélkedett. A mise végén Constantine püspöke, Michel Guillaud mondott köszönetet a pápának.

Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes homíliáját olvashatják.

Kedves testvéreim!

Az isteni szó átjárja a történelmet, és az Üdvözítő ember hangján megújítja azt. Ma az evangéliumot, az örömhírt minden idő számára, itt, az annabai bazilikában hallgatjuk, melyet Szent Ágostonnak, az egykori Hippó püspökének szenteltek. Az évszázadok során a minket befogadó helyek neve megváltozott, de a szentek megmaradtak, mint pártfogóink, és mint annak a földdel való kapcsolatnak hűségesei, amely a mennyből ered. Ez az a dinamika, amelyet az Úr Nikodémus éjszakájában megvilágít: ez az az erő, amelyet Krisztus beleáraszt gyenge hitébe és állhatatos keresésébe.

Isten Lelkének küldöttéként, „melyről nem tudni, honnan jön és hová megy” (Jn 3,8), Jézus Nikodémus számára különleges vendég. Új életre hívja őt ugyanis, amikor beszélgetőtársának – és nekünk is – egy meglepő feladatot ad: „újja kell születnetek felülről” (Jn 3,7). Íme a meghívás minden üdvösségkereső férfi és nő számára! Jézus felszólításából fakad az egész Egyháznak s így az algériai keresztény közösségnek is a küldetése: újjászülni felülről, vagyis Istentől. Ebben a távlatban a hit legyőzi a földi fáradságokat, és az Úr kegyelme virágba borítja a sivatagot. Am e buzdítás szépsége magában hordoz egy próbát is, amelyen – az evangélium szerint – együtt kell átmennünk.

Valóban megváltozhat a történelmünk?

Krisztus szavai ugyanis egy kötelesség teljes erejével hangzanak: kötelességek újjászülni felülről! E felszólítás lehetetlen parancsként hangozhat fülünknek. Ám ha figyelmesen hallgatjuk Azt, aki adja, megértjük, hogy nem kemény rendelkezésről, nem kényszerről, s még kevésbé kudarcra ítélestről van szó. Ellenkezőleg, a Jézus által kifejezett kötelesség számunkra a szabadság ajándéka, mert egy váratlan lehetőséget tár fel: újjászülethetünk felülről, Istennek köszönhetően! Meg kell hát tennünk, az ő szerető akarátának megfelelően, amely meg akarja újítani az emberiséget általa, hogy életközösségre hív, mely a hittel kezdődik. Miközben Krisztus arra kér, hogy előlről kezdve egész életünket megújítsuk, erőt is ad hozzá. Ezt szépen tanúsítja Szent Ágoston, aki így imádkozik: „Add meg, Uram, amit parancsolsz, és parancsold, amit akarsz” (Vallomások, X, 29, 40).

Amikor tehát azt kérdezzük, miként lehetséges az igazságosságot, békét, egyetértést és üdvösséget hozó jövő, emlékezzünk arra, hogy ugyanazt a kérdést tesszük fel Istennek, mint Nikodémus:

vajon valóban megváltozhat a történelmünk? Annyira tele vagyunk problémákkal, veszélyekkel és megpróbáltatásokkal! Vajon valóban újrakezdődhet az életünk? Igen! Az Úr szeretetteljes kijelentése reménnyel tölti el szívünket. Nem számít, mennyire nehezedik ránk a fájdalom vagy a bűn: a Megfeszített mindezeket a terheket velünk és értünk hordozza.

Nem számít, mennyire vagyunk csüggedtek gyengeségeink miatt: éppen akkor nyilvánul meg Isten ereje, aki feltámasztotta Krisztust a halálból, hogy életet adjon a világnak. Mindegyikünk megtapasztalhatja a Megváltóba vetett hitből fakadó új élet szabadságát. Ismét Szent Ágoston ad nekünk példát: nemcsak bölcsességéért tekintünk rá, hanem megtérése miatt is. Ebben az újjászülnésben, amelyet gondviselészerűen édesanyjának, Szent Mónikának a könnyei kísérték, önmagára talált, és így kiáltott: „Nem lennék, Istenem, egyáltalán nem lennék, ha te nem lennél bennem. Jobban mondvá: nem lennék, ha nem lennék benned” (Vallomások, I, 2)

Igen, tehát a keresztények felülről születnek, Isten ad nekik

újjászülnést, Jézus testvéreivé teszi őket, az Egyház pedig, mely a szentiségekkel táplálja őket, befogadó ő a föld minden népe számára. Amint az imént hallottuk, az *Apostolok cselekedetei* tanúságot tesz erről, amikor elbeszéli azt a stílust, amely a Szentlélek által megújított emberiséget jellemzi (vö. ApCsel 4,32–37). Ma is be kell fogadnunk és meg kell valósítanunk ezt az apostoli mintát, és elmélkednünk kell róla, mint az egyházi reform hiteles kritériumáról: ez a reform – hogy valódi legyen – a szívben kezdődik, és – hogy hatékony legyen – mindenkit érint.

A testvéri odaadás nem utópia

Először is: „a sok hívó mind egy szív, egy lélek volt” (ApCsel 4,32). Ez a lelki egység egyetértés (concordia): ez a szó jól kifejezi a szívek egységét, melyek együtt dobognak, mert Krisztus szívéhez kapcsolódnak. A születő Egyház tehát nem társadalmi szerződésen alapul, hanem a hitben, az érzelmeinkben, az elgondolásokban és az életdöntésekben megvalósuló összhangon, melynek középpontjában Isten szeretete áll: azé az Istené, aki emberré lett, hogy üdvözítse a föld minden népét.

Másodsor, csodáljuk a hívők eme lelki egységének kézzelfogható gyümölcsét: „Mindenük közös volt” (ApCsel 4,32). Mindenük mindenkié, mert egyetlen test tagjaiként mindegyikük részesedik a többiek javaiban. Senki sem szenved hiányt, mert mindenki megosztja azt, ami az övé. A birtoklást adássá alakítva ez a testvéri odaadás nem utópia, kivéve azok számára, akik vetélkedő szívvel és önző lélekkel élnek. Az egy Istenbe, a menny és a föld Urába vetett hit az embereket tökéletes igazságosságban egyesíti, amely mindenkit szeretetre hív, vagyis arra, hogy minden teremtményt azzal a szeretettel szeressen, amelyet Isten ad nekünk Krisztusban. Ezért különösen a nyomorúság és az elnyomás láttán a keresztények alapvető törvénye a szeretet:

tegyük azt másokkal, amit szeretnénk, hogy velünk tegyenek (vö. Mt 7,12). E törvény által, melyet Isten a szívekbe ír, az Egyház mindig születőben van, mert ahol kétségbeesés van, ott reményt ébreszt, ahol nyomor van, ott méltósággal ruház fel, ahol viszály van, ott segít a kiengesztelődést.

Harmadszor, az *Apostolok cselekedeteiben* megtaláljuk ennek az új életnek az alapját, amely minden nyelv és kultúra népeit érinti: „Az apostolok nagy erővel tanúsították Urunk, Jézus feltámadását, és mindnyájan bőségesen részesültek a kegyelemben” (ApCsel 4,33). Az őket vezérlő szeretet, még mielőtt erkölcsi kötelezettség lenne, az üd-

vösség jele: az apostolok azt hirdetik, hogy életünk megváltozhat, mert Krisztus feltámadt a halálból. A pásztoroknak, az evangélium szolgálóinak első feladata tehát az, hogy egy szívvel, egy lélekkel tegyenek tanúságot Istenről a világ előtt, anélkül, hogy az aggodalmak félelemmel fertőznék meg vagy a divatok megalkuvással gyengítenék meg őket. Veletek, püspöktestvérek, és veletek, paptestvérek, szüntelenül megújítjuk ezt a küldetést a ránk bízottak javára, hogy szolgálataiban az egész Egyház egy új életnek az üzenete legyen azok számára, akikkel találkozunk.

Kedves algériai keresztények, maradjatok Krisztus szeretetének

alázatos és hűséges jelei ezen a földön. Az evangéliumról egyszerű gesztusokkal, igaz kapcsolatokkal és napról napra megélt párbeszéddel tegyetek tanúságot: így adtok ízt és világosságot ott, ahol éltek. Jelenlétetek az országban a tömjénre emlékeztet: az izzó tömjén szemre, mely illatot áraszt, mert dicsőséget ad az Úrnak, s örömet és vigaszt nyújt sok testvérnek. Ez a tömjén kicsiny, mégis értékes valóság, mely nem áll a figyelem középpontjában, mégis arra hív, hogy szívünket Istenhez emeljük, és bátorítsuk egymást, hogy kitartsunk korunk nehézségei között. Szívünk tömjénezőjéből száll fel ugyanis a dicséret, az áldás és a könyörgés,

mely az irgalmasság, a könyörület és a megbocsátás kellemes illatát árasztja (vö. Ef 5,2).

Történeteket a nagylelkű befogadás és a megpróbáltatásokban tanúsított állhatatosság jellemzi: a vértanúk itt imádkoztak, Szent Ágoston itt szerette nyáját, itt kereste szenvedélyesen az igazságot és szolgálta lángoló hittel Krisztust. Legyetek e hagyomány örökösei, testvéri szeretetben annak az embernek szabadságáról tegyetek tanúságot, aki felülről születik, mint az üdvösség reménye a világ számára!

Fordította: Tözsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

„Ne félj, kisdéd nyáj!”

Interjú a Leó pápát kísérő Hardi Titusz bencés szerzetessel Algériából

Hardi Titusz OSB személyes kötődése révén érzékeny szemmel és a helyszínen, személyesen kísérhette XIV. Leó pápa történelmi jelentőségű algériai látogatását. Az április 16-án készült interjúban gyermekkori emlékeiről, a keresztény-muszlim együttélés tapasztalatairól és a kis algériai keresztény közösség mai tanúságtételéről is beszélt.

– Milyen kapcsolata van Algériával, és hogyan jutott ki oda a Szentatya látogatásának idején?

– A '70-es években édesapám Algériában dolgozott, gyerekként öt évet éltünk ott. Több alkalommal visszalátogattam, régóta kötődöm az országhoz. Amikor tudomást szereztem a Szentatya látogatásáról – korábban egyébként még soha nem járt pápa Algériában –, nagy levegőt vettem, és lehetőséget kértem erre az utazásra Cirill főpapat úrtól (Hortobágyi T. Cirill OSB pannonhalmi főpapat – a szerk.). A vízumhoz szükséges meghívást közvetlenül Jean-Paul Vesco bíborostól, Algír érsekétől kaptam, hogy be tudjak lépni az országba. Így követhettem a Szentatya útját, programjait, és lettem közvetlen részese ennek a csodálatos eseménynek.

– Milyennek ismerte meg és látja ma a keresztények és a muszlimok együttélését abban az országban, ahol a keresztények ilyen elenyésző kisebbségben (a 46 millió lakos mindössze 0,2 százaléka) vannak jelen?

– Az együttélés abszolút békés, nekem nagyon pozitív élményeim vannak erről. A keresztényeket mindig is tisztelték és tisztelik. Nekünk soha nem volt gondunk abból, hogy keresztények vagyunk. Ellenkezőleg, amit nem értettek, akikkel nem tudtak mit kezdeni, azok a nem hívők, nem vallásos emberek. Van egy mesés

fotó: Lambert Attila (archív)

anekdotám erről. A '70-es években érkezett egy magyar kooperáns Algériába. A vámosszerűen kezdett vele, hamarosan a vallásra terelődött a szó. „Szóval maga magyar. Katolikus vagy református?” „Nem, egyik sem, én ateista vagyok” – volt a kooperáns válasza. Erre teljes meglepetésére a vámosszerűen kezdte gyözködni, hogy neki kereszténynek kell lennie. Nem élhet senki vallás nélkül. Nem akarta iszlám hitre téríteni, de azt nem tudta elképzelni, hogy valakinek egyáltalán ne legyen vallása. Egy helyi mondás szerint csak a kutyának nincs vallása.

– Hol éltek a családjával Algériában?

– Azt tudni kell, hogy négy egyházmegye van az országban, az algíri érsekség és mellette három püspökség. A városunk ókori neve Cirta volt, majd amikor Nagy Konstantin a cirtai légiónok segítségével lett császár, hálából a nevével ajándékozta meg a várost, így lett Constantine. Algéria északkeleti részén fekszik. Ez a föld az ókeresztény Egyház egyik otthona. Nagyon gyorsan megérkezett ide a kereszténység, vértanúk sokaságát adva az Egyháznak. A 258-

ban kitört keresztényüldözés alkalmával több mint harminc hitvallót fogtak el itt, az akkor még Cirtának nevezett városban. A helytartó elé vitték, és több mint száz társukkal együtt kivégezték őket. Nevüket ma is őrzi a *Martyrologium*. Ez a föld adta később Szent Ágoston is, aki Constantine-től nem messze született, majd Hippo, a mai Annaba püspöke lett.

– Említette, hogy rendszeresen vissza-visszajárt Algériába. Hogyan alakult a keresztények helyzete a '90-es években történt keresztényüldözés hatására?

– A '90-es éveket külön kell kezelni, ennek az időszaknak külön neve van: „fekete évtized”. Ez Algéria történelmének egyik legdrámaibb fejezete, több mint százezer halottal. Nem nevezném keresztényüldözésnek, hiszen ebben a rendkívül véres és kegyetlen polgárháborúban túlnyomóan muszlimok gyilkoltak muszlimokat. Iszlámisták ütköztek meg a kormányhoz hű muszlim katonasággal. A rengeteg halott között ott találjuk a mi vértanúinkat is. Akkor tizenkilenc vértanút adott az Egyháznak az algériai kereszténység. Megrendítő a tanúságtételük a hitükről, érdemes mélyebben megismerni őket. Köztük van a Tibhirine-ből elhurcolt, majd kivégzett hét trappista szerzetes, továbbá Oran püspöke, Pierre Lucien Claverie, aki bombarobbanás következtében halt meg a katedrális bejáratánál. Ez nehéz időszak volt az együttélésben. Az azt követő években azonban az élet lassan visszatért a korábbi békés mederbe. Nagy szó és hatalmas szimbolikus jelentősége volt annak, hogy a vértanúk boldoggá avatására Algériában kerülhetett sor 2018-ban, a Szentatya küldöttének vezetésével. Ezen a meghatározó ünnepen a keresztény közösség mellett több mint száz mufti és muszlim hívő vett részt.

– Ma milyennek látja az együttélést?

– A helyi egyház nagyon is tisztában van vele, hogy egy muszlim többségű ország kisebbsége. Nagy múlttal rendelkezik ezen a földön, de a gyarmati időszak, a történelem viharainak nyomai helyenként erős árnyékot vetnek rá. Michel Guillaud, aki ma Hippo és Constantine püspöke, francia származású. De amikor Annabában a szentmise során köszöntötte a Szentatyát, arabul tette ezt. Először arabul szólalt meg, majd később váltott át franciára. Az itt élők nagyra értékelték ezt a gesztusát. Michel püspök atya egyébként kiválóan megtanult arabul, mert az egyszerű embereket csak így tudja megszólítani ebben az országban. A szentmisében a kánont is gyakran arabul mondja. Ma reggel együtt vettünk részt szentmisén, én voltam a főcelebráns. Ő a Mi-tyánkot arabul mondta, ez természetes számára. Tudatosan figyel arra, hogy ez egy arab ország, muszlim kultúrával. Ha itt hiteles keresztény akar lenni, akkor nem szabad, hogy a gyarmatosító Franciaország utódját lássák benne. Ő az Egyházat képviseli. A Szentatya, amikor megérkezett, angolul beszélt a kormányfővel, holott köztudomású, hogy az értelmiségiek első számú idegen nyelve Algériában a francia. A pápa a bazilikában franciául beszélt, mert az ott megjelent sokszínű keresztény közösség többsége viszont ezen a nyelven ért.

A helyi Katolikus Egyház szociális téren hihetetlenül erős, hiteles példát ad. Kevesen vannak, de a szegényekkel, rászorulókkal foglalkoznak, nővérek gondoznak időseket. Az evangéliumról leginkább az életükkel tesznek tanúságot.

– Hogyan fogadták, mely pápai programokon tudott részt venni?

– Amióta megérkeztem Algériába, mindenütt azt élem meg, hogy elmondhatatlan kedvességgel, mosollyal fogadtak. Idegen emberek sokasága köszönt rám: „Isten hozta Algériában, örülünk, hogy itt van!” A pápai programok tekintetében két nagy helyszínre kaptam meghívást: Algírba és Annabába. Algírban a Szentatyát először a rezidenciáján fogadta az államfő, majd találkozott a kormány képviselőivel, a diplomáciai testületek és a civil társadalom vezető szereplőivel. Ellátogatott az algíri nagymecsetbe. Nagyon megható esemény volt, és ahogy ketten, a Szentatya és a főmufti ott álltak a mecsetben fehérben, az a gesztus szavak nélkül is mindennél többet mond: az Örökkévaló előtt mindketten ugyanúgy Ábrahám fiai, akik imádságukban az egyetlen, mindeketek teremtőhöz fordulnak.

A keresztény közösséggel az algíri Afrikaiak Nagyasszonya-bazilikában találkozott a pápa. Ez egy gyönyörű épület, amely egy dombtetőn áll, a főváros reprezentatív épülete. Egy rendkívüli hangulatú igeliturgia keretében találkoztunk a Szentatyával. Amikor belépett a templomba, már gyönyörűen énekelt a kórus, a nép pedig üdvívalgásban tört ki. A bevonulást kiválóan sikerült felvennem, mert úgy adatott, hogy a szentélyben a papság élén állhattam, egészen közel a Szentatyához, két méterre tőle. Megrázó volt látni, ahogyan bevonult, majd letérdelt, és mielőtt bármi elhangozhatott volna, az Oltári-szentség előtt imádkozott.

A másik helyszín, ahol részt vehettem a pápai programon, Annaba volt. Ide a hivatalos delegáció tagjaként utazhattam, az algériai állam biztosított számunkra egy különrepülőgépet. Amikor kiszálltunk, mindannyiunkat egy szál rózsával és süteménnyel fogadtak. Nehéz szavakkal leírni, mennyire ünnepélyes volt elhaladni a pápai és algériai zászlók között úgy, hogy közben egészen közvetlen, emberi gesztusok sokaságában fürödtünk. Az ünnepi szentmise Szent Ágoston püspöki székhelyén, a róla elnevezett bazilikában volt. Negyvennyolc évvel ezelőtt abban a templomban részesültem a bérmálás szentségében, és most a Szentatyával együtt koncelebrálhattam – már csak ezért is érdemes lett volna eljönnöm.

– Milyen üzenettel fordult a Szentatya a keresztény közösség és a muszlim testvérek felé?

– A Szentatya többször hangsúlyozta, hogy hidakat kell építeni, kapcsolatot teremteni, új szemmel nézni a másokra. Maradjunk a béke útján! Ne hatalmi pozícióból tekintünk a másokra, hanem a testvért lássuk meg benne!

Ami a legerősebben összeköt minket, az az ima: muszlim testvéreinkkel egyek vagyunk az egy Isten imáadásában. Nagyon erős mondatok hangzottak el. A Szentatya bátorító szavakat fogalmazott meg: „Ne félj, kisedd nyáj – mondta a föltámadott Jézust idézve. – Ne félj! Maradj meg jelként ezen a helyen, ebben a nagy muszlim társadalomban!”

Rendkívül fontos ez a tanúságtétel, itt maradni, Krisztus hiteles megjelenítőiként, kisebbségben a muszlim többség mellett. Nagyon egyszerű, nagyon evangéliumi az algériai egyház, ereje nem a számokban, hanem a hiteles tanúságtételben van. A Szentatya arra bátorított minket, hogy ezt folytassuk.

– Jean-Paul Vesco bíboros az algériai Egyházat „mozaikegyházként” írta le.

– Igen, az algériai katolikusok száma nagyon alacsony. Viszont Algériában sok katolikus fekete-afrikai egyetemista tanul, nekik rendkívül fontos, hogy találjanak helyben élő egyházat: kisebbségi létükben biztonságot, otthonosságot nyújt számukra a befogadó egyház. A templomokban jelentős számban látunk feketét, mára már papok és szerzetes nővérek is vannak a köreikből. Meg kell említeni továbbá a valóságukat gyakorló európai munkavállalókat, a diplomáciai testületek tagjait, számukra szintén fontos, hogy van a fővárosban katolikus jelenlét, a hitük így tovább gazdagodhat.

**Trautwein Éva
Fotó: Vatican Media**

Leó pápa látogatásával kapcsolatos néhány tanúságtétel, melyeket Hardi Titusz atya helyi ismerősöktől hallott

„A pápa a béke. Ő az egyetlen személy a földön, akire mindenki figyel.”

[A pápa] „eljött Algériába, hozzánk (muszlimokhoz) jött el!”

„Egy szerzetes nővér, aki a szervezőbizottság egyik felelőse volt, megkérdezte az algériai állami tévéeket: »Csak ti közvetíthettek a pápa jövetelét. Fizetni kell majd a közvetítés átvételéért?« A válasz: »Fizetni? Mit képzelsz a nővér? Ez Algéria. Algéria nagylelkű. Ez egy mérhetetlenül fontos esemény, a pápa jövele. A pápa fontosabb, mint egy államfő. Nem fogunk rajta nyereszkeskedni. Mi gazdagok vagyunk, van földgázunk, kőolajunk. Mindent fogunk közvetíteni, ingyen.«”

„Szeretem a vallásokat, öröm van benne, béke van benne.”

„A püspökökötök jobban beszél arabul, mint mi, ő a klasszikus arabot beszéli.”

Féligazságok és félretájékoztatás után

Böcskei László nagyváradi püspök közleménye a premontrei rend ügyében

Az alábbiakban közreadjuk Böcskei László, a Nagyváradi Római Katolikus Egyházmegye megyéspüspökének április 17-én megjelent közleményét a premontrei rend nagyváradi ügyében.

Mivel az elmúlt tizenhét évben a rendelkezéseimre álló eszközökkel a párbeszédet, a megoldást kereső tárgyalásokat és a békés rendezés útját szorgalmaztam, szükségesnek tartom, hogy püspökként ismételtén szóljak a nagyváradi premontrei rendház körül kialakult helyzetről. Ezt nemcsak személyes meggyőződésből teszem, hanem azért is, mert az Egyház rendje, valamint a hívek lelki java ezt kívánja meg tőlünk. Teszem ezt továbbá azon megfontolásból, hogy ha a szerzetesi intézmény egy tagja is ténylegesen megosztja a helyi híveket, és lehetetlenné teszi a rend karizmájának hiteles jelenlétét, akkor a püspök nem maradhat passzív szemlélő. Az egyházi tanítóhivatal szerint a püspök a részegyház „látható egységének” az őrzője, akinek feladata a különböző karizmák tisztelete, de egyben azok összehangolása és a közjó védelme is.

Mély fájdalommal látom, hogy egy régi és tiszteletre méltó szerzetesi örökség körül olyan helyzet alakult ki, amely nem az egységet szolgálja, hanem a megosztottságot növeli. Márpedig Szent Pál apostol figyelmeztetése ma is kötelez bennünket: „Törekedjete arra, hogy a békesség kötelékével fenntartsátok a Lélek egységét!” (Ef 4,3)

El kell ismernünk, hogy a megszentelt élet az Egyház nagy ajándéka. Ezért amikor egy szerzetesi közösség ügyében szólok, nem egy karizma ellen szólok, hanem éppen annak hitelességét, egyházi beágyazottságát és jövőjét kívánom védeni. A premontrei örökség nem közömbös számunkra: komolyan kell vennünk a kialakult helyzetet, mert egy nagy múltú lelki örökség nem válhat tartós közéleti botrány, jogi rendezetlenség vagy egyházi meghasonlás tárgyává. A megszentelt élet közösségeinek éppen a megosztott világban kell a kienyegszelődés és az egység jelének lenniük (vö. *Vita Consecrata* 6). Ha

ennek ellenkezőjévé váltak, akkor változásra van szükség.

A dialógus nem zárja ki a jogi eszközök használatát, de mindenkor megelőzi őket. Az egység jegyében folytatott párbeszéd előmozdítása érdekében tett javaslataim és kezdeményezéseim, amelyeket szóban és írásban, esetenként a nyilvánosság előtt is megfogalmaztam, a premontrei rend előjárósága részéről mindeztidáig nem találtak elfogadásra. Ezért a kialakult fejleményeket sok esetben értetlenül voltam kénytelen követni, s azokról jobbára csupán a sajtón keresztül szerezhettem tudomást.

Szomorú és sajnálatos, hogy a párbeszéd lehetőségeinek elutasításával a vitás kérdések békés rendezésének útjai is elzárultak. Ennek következménye, hogy az immár hosszú éveken át elhúzódó viták mind a mai napig nem hoztak kedvező eredményt sem a rend, sem a helyi egyház javára.

Szomorú és sajnálatos, hogy a párbeszédre való nyitottság hiányában a premontrei rend nem élt azzal a lehetőséggel, hogy biztosítsa a közösség számára a felújítandó rendi templom tulajdonjogi helyzetének rendezését, valamint a szóban forgó terek használati jogának megőrzését.

Szomorú és sajnálatos továbbá, hogy a premontrei rend részéről nem volt készség arra sem, hogy az egyházmegye és a rend nevében közös felterjesztéssel forduljunk a

római előjárósághoz és az illetékes dikasztériumokhoz, segítséget és támogatást kérve. Mindazonáltal a saját kezdeményezéseimre előterjesztett tájékoztatásomat az apát úr írásban köszönte meg, kifejezve háláját azért, hogy a rend ügyét a Szentszék hivatalai előtt képviseltem.

Szomorú és sajnálatos továbbá, hogy a rendi főelőjáróság részéről – jóllehet elsődlegesen ők illetékesek az efféle ügyek orvoslásában – nem mutatkozott elegendő nyitottság arra, hogy személyesen keressék fel az érintettet, és szerzetestársuk mellett hathatósan kiálljanak. Ilyen helyzetben a megyéspüspök számára lehetetlenné válik, hogy egy exempt rend vagyonkezelési ügyeinek intézésében bármit is érdemben képviseljen.

Szomorú és sajnálatos, hogy a gyakran hangoztatott szolidaritási gesztusok közepette számos féligazság került megfogalmazásra, és a félretájékoztatás következtében sok jóhiszemű emberben is indulatok erősödtek fel, ami az ellenségeskedés, a megosztottság és a gyűlölet légkörét táplálta az ügy iránt érdeklődők körében.

Szomorú és sajnálatos, hogy azokkal szemben, akik józan belátásuk szerint nem kívánták vállalni az ügy melletti nyilvános kiállást, elmarasztaló és lejárató nyilatkozatok láttak napvilágot olyanok részéről, akik vagy nem vállalták saját kilétüket, vagy nem bírnak

kellő rálátással a konfliktus valódi gyökereire. Mindez nem csupán a keresztény erények szellemével ellenkezik, hanem alapvető emberi értékeket is sért.

Szomorú és sajnálatos, hogy azt, ami a jogszertű eljárások és a párbeszédre való készség által az Egyház és a közösség javára rendezhető lett volna, politikai indíttatásból etnikai konfliktus felé kívánják elmozdítani.

Szomorú és sajnálatos továbbá mindaz, ami az április 14-i kilakoltatás során hang- és képanyagként bejárta a médiát. Az indulatos viselkedés, a fe-

nyegető bekiabálások, az erőszakos magatartás és a megdöbbenően rendezetlen, elhanyagolt környezet egyaránt arról tanúskodtak, hogy a kialakult és fenntartott konfliktus gyökerénél súlyos hiányosságok húzódnak meg.

Mindazon problémák orvoslása, amelyek a nagyváradi premontrei rend körül kialakultak, egyedül az idevonatkozó egyházi törvényekhez való hűséges igazodás révén lehetséges. A helyi egyházak és a szerzetesrendek közötti kapcsolat, valamint együttműködésük összehangolásának kereteit az *Egyházi Törvénykönyv* idevonatkozó kánonjai szabályozzák (vö. ET 678–680. kán.).

Végezetül, elhatárolódva minden olyan cselekedettől és megnyilvánulástól, amely az erőszak látszatát keltve kíván nyomást gyakorolni emberekre és közösségünkre, akár templomi térben, akár azon kívül, szükségesnek tartom azt is, hogy bocsánatot kérjek mindazoktól, akiket az egyházi személyek nem megfelelő magatartása és viselkedése megbotránkoztatott vagy megsebzett olyan helyzetekben, amikor a lelkipásztori fegyelemnek, tapintatnak és a krisztusi lelkületnek kellett volna a megbékélést szolgálnia.

Isten áldása kísérje minden jóakarátú ember életét!

Forrás és fotó: Nagyváradi Római Katolikus Egyházmegye

Ismerjük-e a hangját?

(Jn 10,1–10)

Húsvét negyedik vasárnapján Jézus a jó pásztorról beszél. Első hallásra talán úgy érezzük, távol esik ez a kép tőlünk, akik nem bárányok, hanem képernyők, zajok közepette és állandó készenlétben élünk. Mégis meglepően pontosan írja le a mai ember helyzetét. Mert ma nem az a legnagyobb gondunk, hogy nincs hang körülöttünk, hanem éppen az,

Éppen ez a különbség Krisztus ígérete és az e világi boldogságígérettek között. A világ többnyire azt mondja: akkor leszel boldog, ha végre semmi nem zavar, ha minden sikerül, ha kézben tartod a dolgokat, ha eléred, amit akarsz. Jézus nem ezt mondja. Ő olyan életet ígér, amelynek közepe van. Olyan kapcsolatot, amelyben az ember nem sodródik, mert tudja,

hogy túl sok van belőle. Vélemények, hívások, elvárások, önjelölt tanácsadók vesznek körül minket. És ebben a sűrűségben lassan már az sem magától értetődő, van-e még hang, amely valóban igazat mond, amelyre rábízhatsz az életünket.

Jézus nem egyszerűen tanítást ad, hanem önmagát kínálja tájékozási pontként. Azt mondja: ő az ajtó. Aki rajta keresztül megy be, „ki- és bejár, s legelőre talál” (Jn 10, 9c). Ez a mondat egészen más fénybe helyezi a keresztény életet. A keresztény ember ugyanis nem bezárva él. Nem arról van szó, hogy van az Egyház mint védett belső tér, és van a külvilág mint gyanús terep. Jézus képe nem ezt sugallja. Aki ismeri őt, az biztonságban tud ki- és bejárni. Otthon lehet az Egyházban, és a világban sem idegenként van jelen. Éppen ez az egyik legfontosabb ismertetőjele annak, aki valóban hallja a pásztor hangját: nem szorul ki a világból, de nem is oldódik fel benne. Nem kell két életet élnie: egy vallásosat vasárnap és egy másikat hétfőtől szombatig. Krisztus nem kiszakít a világból, hanem megtanít élni benne. Ez a keresztény szabadság egyik legfontosabb tapasztalata.

kihez tartozik. Ez mélyebb, mint a jó közérzet, és tartósabb, mint a siker.

A hivatások vasárnapján különösen fontos meghallanunk ezt. A papi és szerzetesi hivatás nem valamiféle külön világ ügye, hanem annak jele, hogy Krisztus ma is megszólít embereket, és ma is vannak, akik felismerik a hangját. Nemcsak általánosságban, hanem személyesen, név szerint. És minden hivatás ott kezdődik, hogy valaki már nemcsak beszél Jézusról, hanem ismeri a hangját. Nem elég tudni róla – kapcsolatban kell lenni vele. Enélkül a hivatás is könnyen szereppé válik. Vele azonban úttá lesz.

A mai vasárnap kérdése ez: az, hogy vannak-e még hivatások, hanem az, hogy vannak-e még emberek, akik csendet engednek az életükbe. Mert Jézus hangját nem a zajban szoktuk felismerni, hanem abban a belső térben, ahol végre nem mindenki más akarja megmondani, kik is vagyunk valójában. A jó pásztor nem kiabál túl mindenkit. De aki egyszer valóban meghallotta őt, az többé nem felejt el ezt a hangot. És lehet, hogy éppen ez az a hang, amely nemcsak megnyugtat, hanem haza is vezet.

Monostori László

Ó ifjak, lányok, gyermekek

Az *O filii et filiae* kezdetű himnusz világszerte a húsvéti időszak emblematikus költeménye. Angolszász (*O Sons and Daughters, Let Us Sing*) és német (*Ihr Christen, singet hocheufreut*) nyelvterületen is elterjedt. Magyarul (ÉE 109) többnyire Szedő Dénes fordításában éneklünk belőle néhány válogatott versszakot.

Az eredeti művet Jean Tisserand (†1497) francia ferences szerzetesnek tulajdonítják, aki a húsvéti szentségi áldás szertartásához írhatta. Szövegéről a legkorábbi forrásunk egy francia római katolikus szertartáskönyv (1518–1536 között). A költemény tizenkét, háromsoros latin nyelvű stófaból áll, amelyeket hármassal énekeljük.

Dallama feltételezhetően egyidős a himnusz szövegével. Nyomatott formában elsőként egy 1623-as párizsi kiadványban (*Airs sur les hymnes sacrés, odes et Noëls*) találjuk. Egyszerű és párbeszédes szerkezetű (AAB-B), a strófák harmadik sora elővételezi a hármassal énekeljük refrénjének dallamát. Egymásnak felelgető kórusokkal, vagy az előénekes szövegére hármassal énekeljük felelő gyülekezeti ének formájában is imádkozható.

A himnusz ritmusa a latin kiejtés hangsúlyaihoz igazodó gregorián helyett háromütemes egységekből építkezik, mármár lendületes táncra emlékeztet. Így adja át húsvét ünnepének felszabadító örömet és megújulást hirdető, sodró dinamikáját.

Szövege szorosan illeszkedik a megjelenéstörténetek fényes héten olvasott eseményeihez. A bevezetés meghirdeti a dicsőséges mennyei Királyának feltámadását. A 2–5. versszakok megemlékeznek az üres sírhoz látogató asszonyokról és tanítványokról (Mt 28,1–7; Jn 20,2–10). A következő egység, a 6–10. versszakok szövege elbeszéli Krisztus két megjelenését a tanítványok körében, a zárt ajtó mögött (vö. Jn 20,19–29). Nagy hangsúly kerül itt a jézusi békekívánásra és a Tamás apostollal történt találkozáásra.

A költeményt – a magyar fordításban is – két, dicsőítésre felszólító strófa zárja. Ezek latinul szó szerinti magukban foglalják a zsolozsmák imaóráit záró fohászt: *Benedicamus Domino* (Mondjunk áldást az Úrnak!) – *Deo (dicamus) gratias* (Istennek legyen hála!).

Gérecz Imre OSB

Ó ifjak, lányok, gyermekek,
az angyal szóból értsetek:

Feltámadt Krisztus értetek,
alleluja.

R.: Alleluja, alleluja, alleluja

2. Az első napnak hajnalán
A tanítványok gyászolván
Mennek a sírhoz jó korán. Alleluja. R.

3. Elöttük hárman asszonyok
Visznek sok fűszert, illatot,
Jézus testének balzsamot. Alleluja. R.

4. A kő – mint látják messziről –
Elvéve már a sír elől,
Angyal szól nekik jobb felől. Alleluja. R.

5. „Jézust, ha látni jöttetek,
Galileába menjetek,
Ott lesz ő újra köztetek!” Alleluja. R.

6. A többi félve zárja be
Ház ajtaját, de szívüket
Egyszerre Jézus nyitja meg. Alleluja. R.

7. Itt áll az Úr most köztetek:
„Békesség, már ne féljete!

Én vagyok, bennem higgyetek!”
Alleluja. R.

8. Tamás, hogy kesve érkezik
Többet hiába gyözködik:
„A Mester él!” – nem hisz nekik.
Alleluja. R.

9. „Nézzed hát lábam, kézfejem!
Érintsd oldalsebhelyem!
Lássad: én élek – higgy nekem!”
Alleluja. R.

10. Térdre hull, íme, Szent Tamás
Szólanul nézi Jézusát;
Nem is kell neki semmi más. Alleluja. R.

11. Boldog, ki – bár nem látja még, –
Jézusra bizza életét:
Örök hazája lesz az ég. Alleluja. R.

12. Ezen a szent-szent ünnepen
Ujjongva csengő éneken
Urunkat áldjuk szüntelen. Alleluja. R.

13. Illó, mert ily jót tett velünk,
átadva neki hű szívünk,
Istennek hálát zengenünk. Alleluja. R.

Evangélium és liturgia

(16.)

„A szent Ötvened negyedik vasárnapja” a Bizánci Egyházban „Az inaszakadtról elnevezett vasárnap” címmel van jelen a liturgikus könyveinkben. Természetesen ebben az esetben is a Szent Liturgia folyamán felolvasott evangéliumi szakaszból (Jn 5,1–15) származik ez az elnevezés. Az inaszakadt meggyógyításának történetében fokozatos, egyirányú előrehaladás állapítható meg, mégpedig három lépésben. Ezt az ünnep liturgikus szövegei – éppúgy, mint más alkalmakkor – bőségesen magyarázzák, értelmezik, megénekeltetik velünk, hogy minél jobban leülepedhessen bennünk annak mondanivalója.

Remény a reménytelenségben. Elsőnek tekinthetjük azt a sokatmondó szempontot, amit így említ az evangélium: a jeruzsálemi Juh-kapunál lévő Betesda nevű fürdőtónál volt egy ember, „aki már harmincnyolc esztendeje szenvedett” (Jn 5,5). Hosszabb idő ez, mint a vérfolyásos asszony tizenkét éve (Mk 5,25), a meggörnyedt asszony tizennyolc éve (Lk 13,11), vagy a születésétől fogva vaké (Jn 9,1). Hosszabb idő, szinte már egy emberöltő, a reménytelenségben eltöltve. Egyik énekünk szerint „el nem temetett halottként” volt jelen benne. De mégis reményben, mert – bár nem volt embere, aki segítette volna –, mégis mindig ott várakozott a Lélek leszállására és a víz felkavarodására. Liturgikus énekeink egymás után emlegetik ezt a harmincnyolc évet, a várakozást, a reménykedést. Számunkra is fontos: a legnagyobb reménytelenségünkben is velünk van az Úr!

Jézus gyógyító ereje. Jézus emberszeretete összetalálkozott a gyógyulást vágyó szándékkal. Mert a könyörgésre így válaszolt: „Kelj föl, fogd az ágyadat, és menj!” (Jn 5,8) Az egyik énekünk – a sok másik mellett – érzékletesen fogalmaz, eszerint a beteg így szólt Jézushoz: „Könyörülj rajtam, Uram, mert az én ágyam koporsó gyanánt szolgál nékem!” A továbbiak is ismétlik az evangélium szavait, hogy elpanaszolta: nincs ember, aki segítene neki. De Jézus szavainak gyógyító ereje mindent felülmúlt. Milyen szépen tesz tanúságot erről az egyik énekünk: „az inaszakadtat, Uram, nem a fürdő, hanem a te igéd gyógyította meg.” Emberszeretetére és szavainak gyógyító erejéről még magasabb szinten tanúskodik egy további ének, melyben az Üdvözítő ezt mondja: „temiattad lettem emberré, temiattad öltözködtem testbe, és te azt mondod: Uram, nincs emberem! Vedd fel ágyadat, és járj! Ó, te, legszentebb, minden lehetséges néked.” Ha akarjuk, mi is megtapasztalhatjuk Jézus gyógyító erejét, mert szavának ma is hatalma van.

Tanúságtétel. Az evangéliumban ezt olvassuk az esemény lezárásaként: a meggyógyított „ember elment, és elmondta a zsidóknak, hogy Jézus gyógyította meg.” (Jn 5,15) Milyen fontos ez a tanúságtétel! A liturgikus ének kissé költőien, de hatásosan, szinte az egész történetet keretbe foglalva adja a beteg ajkaira a szavakat: „hozzád könyörgök segítségért, ki a gyógyulások forrása vagy, hogy mindnyájukkal én is kiáltsam: Mindenható Isten, dicsőség néked!” Jó, ha mi sem feledkezünk meg a hálaadásról, Isten dicsőítéséről, amikor kapunk tőle valamit, akár gyógyulást is!

Ivancsó István

Clunyi Szent Hugó

Április 29.

A XI. században, a feudalizmus investitúraharc által megtépzott korában a legfőbb hatalom birtokosai az egymással szemben álló pápa és a német-római császár voltak. Ez volt egyben az Egyház megújításának ideje is.

Hugó a nagy középkori apátok típusához tartozott. A lojális diplomatában és Isten emberében egyaránt bízott VII. Gergely pápa és IV. Henrik császár, és későbbi pápák, császárok nagyrebecsülését is élvezte. A pápa megbízásából fontos és kényes diplomáciai feladatokat kellett teljesítenie magyar és német földön, és a császárok is többször megbízták, hogy járjon el az érdekükben.

Nagybátyja, Auxerre-i Hugó püspök nevelte. 1038-ban megérlelődött benne az elhatározás, hogy szerzetes legyen, és belépett a clunyi bencés kolostorba. 1044-ben szentelték pappá, 1048-ban már prior volt. 1049-ben sikerült megoldania a III. Henrik császár és a payerne-i kolostor közti vitát. Míg e kolostorban tartózkodott, meghalt apátja, Odilo. Miután Hugó visszatért Clunyba, testvérei az utódjává választották.

Ekkoriban kezdődött el a clunyi szerzetesség dicső korszaka. Hugó apát több zsinaton részt vett Itáliában és Galliában; jelen volt az 1095. évi híres Clermont-i Zsinaton, amelyen Szent II. Orbán pápa meghirdette az első kereszties hadjáratot a Szentföldre.

Elődeihez hasonlóan Hugó is a pápaság megbízható támasza volt a nehéz időkben. Igyekezett elsimítani azokat a viszályokat,

melyekben a Római Egyház legfőbb érdekei: a béke és az egység forogtak kockán. A pápákkal és számos püspökkel együtt harcolt a simónia (az egyházi méltóságok áruba bocsátása), valamint a méltatlan papság ellen. Kormányzásának hosszú ideje alatt (1049–1109) a clunyi rend fejlődésének tetőpontjára jutott.

Hugó a vezetése alatt álló kolostor számára összefoglaltatta a rend hagyományait. Nyomorgók jötevője volt, és több csodás gyógyításáról is beszámoltak. Ő alapította Marcigny közösségét, az első clunyi szellemű apácakolostort.

Élete végén, noha egészsége meggyengült, nem akart lemondani szigorú, vezeklő életmódjáról. Húsvét napján ágyának esett. Amikor kedden egyik szerzetese megáldoztatta, megkérdezte tőle, hogy megismeri-e még Krisztus testét. „Igen – válaszolta –, megismerem és imádom.” Ezek voltak utolsó szavai.

L. K.

A HÉT LITURGIÁJA

A év

ÁPRILIS 26., HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA (Ervin, Klétusz) – ApCsel 2,14a. 36–41 (*Isten Úrrá és Messiássá tette Jézust.*) – 1Pét 2,20b–25 (*Megtértetek lelketek Pásztorához.*) – Jn 10,1–10 (*Én vagyok a juhok kapuja.*) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 85 – EE 551, 416, Ho 85 – EE 101, Ho 142 – EE 553, Ho 205 – EE 224.

ÁPRILIS 27., HÉTFŐ (Zita, Marianna) – ApCsel 11,1–18 – Jn 10,1–10.

ÁPRILIS 28., KEDD – Chanel Szent Péter áldozópap és vértanú vagy Montforti Grignon

Szent Lajos-Mária áldozópap emléknappja (Valéria) – ApCsel 11,19–26 – Jn 10,22–30.

ÁPRILIS 29., SZERDA – SIENAI SZENT KATALIN SZÜZ ÉS EGYHÁZTANÍTÓ, EURÓPA TÁRSVÉDŐSZENTJE ÜNNEPE (Petúr) – 1Jn 1,5–2,2 – Mt 11,25–30.

ÁPRILIS 30., CSÜTÖRTÖK – Szent V. Piusz pápa emléknappja (Katalin, Kitti) – ApCsel 13,13–25 – Jn 13,16–20.

MÁJUS 1., PÉNTEK – Szent József, a munkás emléknappja (Fülöp, Jakab) – ApCsel 13,26–33 – Jn 14,1–6 – Szent Józsefről: Ter 1,26–2,3 vagy Kol 3,14–15 – Mt 13,54–58.

MÁJUS 2., SZOMBAT – Szent Atanáz püspök és egyháztanító emléknappja (Zsigmond) – ApCsel 13,44–52 – Jn 14,7–14.

MÁJUS 3., HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA (Szent Fülöp és Szent Jakab apostolok, Tímea, Viola) – ApCsel 6,1–7 (*Kiválasztottak hét, jó hírben álló, Szentlélekkel eltelt férfit.*) – 1Pét 2,4–9 (*Választott nép, királyi papság vagytok!*) – Jn 14,1–12 (*Én vagyok az út, az igazság és az élet.*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 89 – EE 550, 416, Ho 89 – EE 111, Ho 134 – EE 651, Ho 88 – EE 106.

A pillanat elszáll, a fotó megmarad

Találkozás Thaler Tamás
„dokumentarista fotóossal”

Thaler Tamás neve ismerős az olvasóknak: a *Magyar Kurír* számára is fotóz eseményeket, a Kárpát-medence műemlékeiről, tájegységeiről készített albumsorozata nyomán pedig sokan kaptak kedvet egy jó kis barangoláshoz. Budapesten, egy Toldy Ferenc utcai lakásban ültünk le beszélgetni vele, ahol felnőtt, és ahol 1991-ben kezdték meg közös életüket feleségével, Heim Mercedes énekművésszel. Most a kilencvenhárom éves édesanyja él ebben a budai lakásban, ahol annyi emléket őriznek. Több polnyi kotta, CD és könyv, fényképek sokasága tanúskodik életének és pályájának egyes állomásairól, utazásokról, kórusfellépésekről. Olyan fotója is látható itt, ami nyertes lett a Wikipédia versenyen.

– **Hogyan került kapcsolatba a fényképezéssel?**

– A szüleim szerettek utazni. Nyaranta az Adriára vagy a Fekete-tengerhez mentünk, máskor a Tátrába, az NDK-ba vagy Erdélybe. 1975-ben egy nagy nyugat-európai körutat tettünk. Az utazás és a fényképezés összetartozott. Édesapám az NDK-ból szerzett be jó minőségű Praktikákat Zeiss objektívvel, a nagyítógépet pedig házilag készítette még egyetemista korában. A fotózás volt a hobbi, egyébként mérnök volt, ahogyan

csak a fotózás alapfogásait tanultam meg tőle, hanem a filmelőhívás és a nagyítás fortélyait is. Csak később, 2020-ban, a covid-járvány alatti családfakutatásom során derült ki, hogy tulajdonképpen harmadik generációs fotós vagyok, hiszen az apai nagyapám is fotózott, még hozzá az első világháborúban, az olasz fronton. 1915-ben a barátjával arról levelezett, hogy ő is készített-e képeket, mert neki van már százharminc jó fotója. Apukám valószínűleg azért szeretett bele ebbe a tevékenységbe, mert volt

– **Emlékszik az első képeire?**

– Gimnazista voltam, amikor Görögországban jártunk. Apukám diaképeket készített az egyik géppel, a másikat pedig odaadta nekem. Emlékszem, fekete-fehér filmre fotóztam, majd otthon, a fürdőszobában előhívtam a képeket. Úgy jártam iskolába, hogy a fényképezőgép mindig ott volt a táskámban. A vidámabb kedvű tanárok szemét hunytak afelett, ha csak úgy elkaptam egy-egy pillanatot. Nem a rosszat, a hibákat és a selejtet akartam megörökíteni, nem volt bennem rossz szándék akkor sem. Szeretem a még szebbet. Mindig törekszem arra, hogy amit fotózok, az legalább olyan szép legyen, mint a valóságban.

– **Miért nem ment el fényképezni, ha annyira megkedvelte ezt a tevékenységet?**

– Egyrészt erős volt a már említett családi tradíció, nálunk mérnöknek kellett továbbtanulni. Másrészt érdekes módon a gimnáziumi években nem is annyira a fotózás, inkább az éneklés foglalkoztatott. Úgy éreztem azonban, hogy lekéstem a pályáról, nem voltak zenei alapismereteim. A gimnáziumi kórusban aztán sokáig énekeltem, és más énekkarokba is

jártam, amelyeknek Lipcséből és Drezdából szállítottam a kottákat. Sokszor betértem az ottani zenei antikváriumokba, néha egészen különleges példányokra bukantam. A Szent Anna-templom ifjúsági kórusának szerveztem egy utazást Drezdába. Ezt követően vagy húsz éven át minden évben jártunk koncertezni, a cseh és a német vendéglátó kórusok nagy szeretettel fogadtak minket, és mi is hasonlóan őket, Budapesten.

– **Hogyan jutott el a fotózásig?**

– Eppen akkortájt, amikor úgy éreztem, nem a mérnöki pálya az, amire vágyom, telefonon kerestek a Szent Gellért Kiadótól. Felkértek, hogy készítsek hangkazettát taizéi énekekkel, ezeket ugyanis rendszeresen énekeltek a Szent Anna-templomban. Így született meg a *Laudate Dominum* című magnókazetta 1990-ben, kétezer példányban. Pár év múlva saját zenei kiadót alapítottam Allegro Thaler néven. A CD-knek én voltam a generálkivitelezője, minden feladatot magam végeztem, a hangfelvételt, a grafikai tervet, a szöveget, a gyártást és még az értékesítést is. Vagy száz különböző CD és hangkazetta került ki a kezeim közül, de kitaláltam egy olyan hanghordozót is, a CD pluszt, amelyen nemcsak zene szerepelt, hanem több száz fényképem is a Kárpát-medence legszebb tájairól. Egyszer megmutattam a *Magyar karácsony* CD pluszt az

a családban mindenki. Hivatalosan én is út- és vasútépítő mérnök vagyok. Édesapámnak még laborja is volt a fürdőszobában, így nem-

otthon fényképezőgépük. Én is azért is lettem fotós, mert használhattam olyan gépet, amit nem féltettek tőlem a szüleim.

Anno Könyvkiadó vezetőjének, aki rögtön azt mondta: készítsék egy könyvet a fotóimból, legyen a címe *Édes Erdély*. A borítón és a címen kívül nem szól bele semmibe. Mivel megvoltak már a képek, gyorsan elkészült a könyv. Óriási ajándék volt számomra, hogy a szeptemberben megjelenő első kiadást már már decemberre el is kapkodták.

– Honnan volt ilyen szép kép-gyűjteménye?

– A feleségemmel jártunk a csíksomlyói búcsúra és Bőjte Csabához is, a dévai gyermekotthonba. Sokszor vittük a gyerekeinket is, akkor még csak ketten voltak, Benedek és Viola. Az *Édes Erdélyt* aztán hét év alatt tizenkét további képeskönyv követte a Kárpát-medence különböző tájegységeiről. Következett a *Szász erődtemplomok Erdélyben* és a *Felvidék* című kötetek, majd a Felső-Tisza-vidék középkori templomait, a Délvidéket, a Kárpátját bemutató albumok. A téli hónapokban szakkönyvtárakban tanulmányoztam egy-egy tájegység műemlékeit. Ekkor tűnt fel, hogy például a Szepességről utoljára Divald Kornél készített képeskönyvet, száz évvel ezelőtt. Tavasszal mindig izgatottan készültem, hiszen végre kisütött a nap, de a lombok még nem takarták az épületeket. Sokat imádkoztam, hogy találjak valakit, aki beenged a templomokba, hiszen a Felvidékre még vissza lehet menni, de a messzi Erdélybe már nehezebb eljutni. Volt, hogy egyszerre több könyvhöz is készítettem anyagot.

– A többi albumnak is nagy sikere lett?

– Az emberek szerették ezeket a képeskönyveket, megvették a sorozatot. Kedvcsináló útikönyveknek hívtam őket, hiszen sokan azért keltek útra, mert megtetszett nekik, amit a könyvben láttak. A tartalmas képaláírásokkal ellátott fotók illeszkedtek a főszöveghez, az olvasót térkép is segítette. A sikerhez hozzájárult a kiadó kiváló grafikus, aki pontosan tudta, milyen a jó képeskönyv.

– Úgy képzelem, hogy nagy lendület vihette az utazásai során.

– Valaki vadászni szeret, a vadat űzi, én meg a fényképeznivalót. Hajtott a kíváncsiság: vajon megvan-e még az az épület? Nem tatarozzák-e éppen, találok-e majd valakit, aki beenged? Az is izgatott,

hogy milyen körülmények között jutok el oda. Szászfehéregyháza például a világörökség része. Károly brit király még herceg korában vett ott egy házat és telket, sokan felkeresik ezt a falut, de igencsak autóp próbáló odajutni. A Jóisten vigyázta az utaimat, bárhol akadtam is el, mindenütt segítőkész emberekre találtam.

– A gyerekeik hogyan viselték a felfedező utazásokat?

– A családom mindig támogatt, mellettem állt, és ez csodálatos érzés. Hálás vagyok érte. Emlékszem, amikor öt éves volt Csongor, a harmadik gyerekünk, szomorúan vette tudomásul, hogy az ötnapos kárpátjai utazásunk végéhez érve hazaindulunk. „Akkor mi lesz holnap?” – kérdezte tőlünk. Aznap öt fatemplomot és várat néztünk meg. Amikor már két digitális gépem volt, az egyiket odaadtam a gyerekeknek. Az *Édes Erdély* borítóján például Benedek fotója szerepel, de Csongor is zseniálisan fotóz, már négy képe nyert díjat nemzetközi versenyeken.

– Akkor ők már a negyedik fotós-nemzedéket képviselik a családban. Milyen eseményekre hívják Önt?

– Amikor a könyv- és a CD-kiadás zátonyra futott, Csongor iskolai farsangján készített fotóimat szerencsés módon meglátta egy apuka, aki konferenciákat szervezett. Felkért egy siófoki rendezvény fotózására, és miután elkészültem a munkával, öt perc alatt egész évre leszerződöttünk. 2013 tavaszán történt ez, azóta is jelen van az életemben. Alapvetően dokumentációs fotós vagyok. Mindent szívesen lefényképezek, ami nem erkölcsellen. Csak természetfotózással nem foglalkozom, mert ahhoz sokkal több kitartás és másfajta technika kellene. Esküvőkre, iskolákba, óvodákba is szoktak hívni, rendszeresen járok ballagásra, évzáróra, szalagavatókra.

– Mire szokott figyelni, miközben dolgozik?

– Mindig elegánsan öltözöm fel, megtiszteltem a résztvevőket. Nem viszek túl sok felszerelést, mert az eszközöket nem tehetem le a sarokba, de nem is cipelhetek magammal mindent, hiszen fontos, hogy a fotós mozgékony legyen. Figyelni kell sok mindenre, például arra, hogy amikor az ifjú

pár felvágja a tortát, lehetőleg a háttérben ott legyen a násznép, de a fény is jó szögben essen az arcokra. Ugyanakkor tudom, hogy nem a fotós irányít. Egy díjátadón csak az átadás pillanata a lényeges, amit elég nehéz jól elkapni. Figyelni kell arra is, kik azok, akiket saját kérésükre nem szabad fényképezni. Általában megjegyzem az arcukat. Érhetnek azonban meglepetések. Volt, hogy valaki közülük mégis beállt a csoportkép készítésénél az első sorba. Akkor hogy is van ez? Mások azt kérik, ne készítsék róluk közeli képet, mert tartanak tőle, hogy az nem lesz előnyös, aután szóvá teszik, hogy miért nincs róluk elég kép. Előfordult olyan is, hogy valaki nagyon hevesen gesztikulált az előadása közben, és igencsak kifogásolta a fotót, ami megjelent róla. Nehéz lefényképezni azt is, aki folyamatosan beszél, állandóan mozgásban van a szája.

– Most mi a kedvenc témája?

– Novemberben Antwerpenben jártam, februárban Londonban. Feleségemmel nyáron a Hanza-városokba utaztunk, ahol több ezer fotót készítettem. Hat éve indítottam el a *Nyitott szemmel* hírlevelet, ami tulajdonképpen „az utazkozó fotós magamutogatása”. Küldök e-mailben egy linket, és elmesélem az élményeimet. A Vigadó és a Zeneakadémia újraindításánál is fotóztam, ezeket a képeimet tízezer nézték meg. Szoktam mondani, hogy ott kell sorbaállni, ahol a fagyit osztogatják, nem ott, ahol a pofont.

– Országsszerte kiállításokon is szerepeltek fényképei.

– A könyvek anyaga sokszor megjelent fotókiállításokon, például az Ars Sacra Fesztivál rendezvényeinek sorában. A *Freskók nyomában* anyaga magyar és angol nyelven is megvan, bármikor elkérhető. Készítettem egy fotó-

Az épületek is tartogathatnak meglepetéseket. Ha például a beeső napsugár félig világítja meg az oltárt, nem lehet egyben jól lefotózni, csak egy részletét. Sokszor sietnem kell, hiszen aki beengedett, nem ér rá, nem élhetek vissza a türelmével. Öt perc alatt is le kell tudni fényképezni egy templomot. Legyen három jó kép: egy vasalt ajtó, egy orgona- és egy freskórészlet, vagy imakönyvek, amelyekből ki vannak tépve a nevek, netán egy padba belevéselt monogram. Régebben zavart, ha emberek is vannak az épületképeken, de a feleségem meggyőzött, hogy ettől csak előbb lesz a fotó.

szorozatot a budapesti zsinagógáról és zsidó temetőkről is, valamint a Székelyföldről és a Délvidékről *Barangolások a Kárpát-medencében* címmel.

– Milyen képet lát szépnek?

– Amire öröm ránézni, amin megpihenhet a szem. Ami arányos, harmonikus és kifejező. Ritka, amikor egy kép valami különlegeset fejez ki. Van egy fényképem, ami díjazott is lett: Erdélyben egy kidőlt fakeresztet fotóztam le a fűszálak és virágok között. Az a kép ott szinte megszólalt.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

Azért is adhatunk hálát, amit nem kaptunk meg

Böjte Csaba volt a Café Francesco vendége

Már fél órával a kezdés előtt megtelt a budapesti missziós kávézó, annyian voltak kíváncsiak Böjte Csabára, akivel április 14-én, kedden este 7 órakor a gondviselésről beszélgetett Gál Petra Júlia a Café Francesco lelkeségi podcast-sorozatában.

Miért visel ránk gondot a Jóisten? – hangzott az első kérdés a dévai Szent Ferenc Alapítvány vezetőjéhez, aki 2025 augusztusától Csíksomlyón szolgál. Böjte Csaba rámutatott, ha valakinek van gyereke, tudja, milyen erősen tud ragaszkodni hozzá. Történetéből kiderült, hogy a jogos leszádás helyett erősebb az irgalom és az együttérzés a szülő szívében a gyereke felé. Isten is ilyen: „Ő a Mennyei atyánk, számíthatunk rá. Az apai érzés, szülői érzés Isten ajándéka. Ő csak azt tudja adni, ami neki is van. Végtelen mértékben megvan benne a szülői szeretet.”

Egyszer mennybemenetel ünnepén érezte, hogy hiába főünnep ez, van valami furcsa abban, hogy Jézus azt mondja az apostoloknak, menjenek az egész világra, miközben ő megy a mennyekbe. A fiataloknak ezt a leválást, egymástól eltávolodást úgy magyarázta: „Te sem akarsz mamahotelt. A szülői szeretet segít kibontakoztatni a benned lévő jóságot, bölcsességet, szépséget, értéket, hogy az felszínre jöjjön, érvényesüljön. A gondviselés nem azt jelenti, hogy hátradőlsz, és Isten helyetted mindent elvégez, hanem hogy atyai szeretettel ott áll melletted.”

Elmondta, néha azért is adhatunk hálát, amit Isten nem adott meg a kéréseink ellenére sem. „A Mária-kegyhelyek táblái mellé tehetnénk olyat is, hogy »Köszönöm, Uram, hogy ezt és ezt nem adta meg«”, majd elmesélt egy történetet, hogyan hiúsult meg egy dévai iskola építése, amiről végül kiderült, milyen jó, hogy nem valósult meg.

Az élet szolgálatának öröme

A gondviselés kiárad azokra is, akik nem ismerik Istent. „Kérdezik, melyik gyereket

szeretem a legjobban – említette Böjte Csaba példaként. – Hát mindig azt, akivel a legtöbb baj van. Félrerakok mindent, mit lehetne vele csinálni.” Majd példákat sorolt hosszan, hogy az apaság-anyaság hogyan változtatta meg azokat, akik nem voltak elég ügyesek, szorgalmasak, vagy olyanok voltak, mint „a csőre töltött fegyver”. „Az emberré válás fontos része, hogy megtapasztald az élet szolgálatának az örömét. Jó dolog az élet mellett dönteni. A Szentlélek is mondta Józsefnek, hogy ne féljen befogadni a gyereket” – bátorított.

Csaba testvér elmondta, öt éves volt, amikor meghalt az édesapja. Abban az évben verset írt, és börtönbe zárták. „Úgy éreztem, elvették az apámat, és ez igaz is volt. Ha azon a présen nem mentem volna keresztül, nem lenne most közel hétezer gyermekem. Érzékenyebbé tett, milyen rossz, ha nincs valaki, aki megfogná az ember kezét. Isten a hibákkal, mínuszokkal, nehézségekkel is bele tud szólni az életünkbe. Sokszor imádkoztam édesapám sírjánál, megértettem, hogy mindketten a Mennyei Atya gyermekei vagyunk. Így kezdtem imádkozni, és megéreztem, hogy nem egyedül beszélek, nem egy lakatlan szigeten vagyok. A Szentháromság otthont vett a szívedben, amikor megkereszteltek. Hogy szól Isten hozzánk? Eszünkbe juttatja, amit mondani akar nekünk. Te is párbeszédet kezdhetsz az Istennel. Aki adta a nyelvet és a beszédkészséget, tud szólni is hozzád. Gyönyörű, amikor az ember ezt megérti, és elkezd gyakorolni.”

Csaba testvér elsőként Széken volt pap, ami egy kicsi református falu, akkoriban hatvan katolikussal. Írt a híveknek egy négyoldalas prédikációt, amiben Arisztotelészről kezdve minden benne volt. Kiment az oltárhoz, volt hat néni, piaci kofák. A harangozó bácsi pedig dolga végeztével elaludt. „Elkezdtem prédikálni, mire a néni elvették a rózsafüzért, csak megnyugszik az atya. Nagy nehezen kinyögtem: »Amen«, erre mindenki felsóhajtott. Ültem

egyedül, jól bevásároltam, hat év teológia, cölibátus... Én meg meghaltam értük a kereszten... Gondoltam, az is jó vásár volt.

Megtanultam, ő a jó pásztor, én meg a pulikutya. Ő fizette a cechet, meghalt ezekért az emberekért. Életre szóló üzenet volt, amit hiába magyaráztak volna »fekete öves« papok, nem maradt volna meg. A gyerekek is, akiket befogadok, Istennek százszor, ezerszer fontosabbak. Nem kerestem őket, ha jöttek, befogadtam őket. Mert hiszem, hogy van egy Mennyei Atyám, aki törődik velünk. Bármikor mentem állami hatóságokhoz, megálltam az ajtóban: »Ha csak ez az egy szekus tiszt lenne a világon, te érte meghalnál a kereszten.« Így szeretnék hozzá szólni. Ez a stratégia bejött, mindenkivel szót értettem. Tiszteltem mindenkit, az árva gyerekeket is. Felemeltem, mondtam neki: »Jaj, de szép vagy!« Jézus is a szemébe néz az apostolainak: »Péter, te vagy a föld sója, a világ világossága, azt akarom, hogy ragyogjál!« Akkor miért ne tudnék én így nézni a kollégáimra, a gyerekekre és a rendőrökre?”

„Mi lett volna, ha Éva nem piszkálja meg az almát...”

Böjte Csabát ezután Origenész állításával kapcsolatban, miszerint semmi sem történik Isten akarata nélkül, arról kérdezték, ez valóban így van-e. Eljátszhatunk a gondolattal, mi lett volna, ha Éva nem piszkálja meg az almát, vagy ha nagycsüdtörtökön Pilátus, Heródes ad egy esélyt Jézusnak – mondta. – A szabad akaratú ember dönt. Rámutatott, az utolsó ítéletkor Isten meg fogja mutatni, milyen életet álmódott nekünk. „Látod, mi lehetett volna. Már ott volt a labda a lábom, üres volt a kapu. Neked fog fájni, nem Isten vádol. Kishitűség, reménytelenség, önzés miatt nem vállaltam az életet, a szolgálatot, a munkát, a tanulást.” Hozzátette, a kereszténység nem a lemondás. Isten ültette belénk a birtoklás utáni vágyat, de olyan kincseket gyűjtsünk,

melyek örök érvényűek. Az utolsó ítéletkor az embereink jönnek szembe. Minél közelebb kerülünk Istenhez, annál inkább látjuk a hibáinkat. Ha sötétben megnézed a kezed, tiszta, de ha a világosban, meglátod rajta a mocskot. Minél közelebb megy az ember Istenhez, annál inkább látja a hibáit.

A kudarcok haszna

Ezek alázatosabbá, szerényebbé, lényeglátóbbá teszik. Sokszor a kudarcoknak is megvan a haszna: összetörve, de mélyebb lelki állapotban kerül ki az ember belőlük. Isten kétféleképpen próbál vezetni, vagy lépes mézzel csalogat, vagy tüzet rak a talpad alá, ha máshogy nem lépnél tovább. A nehézségek és fájdalmak Isten ajándékai – mutatott rá. A Jóisten azt szeretné, hogy emberkatedrális legyél, kibontakozzál” – hangsúlyozta, és ezzel kapcsolatban rámutatott, milyen fontos megküzdeni valamiért, a megélhetésért, a gyerekotthonokban nevelkedő százszámú gyerekek ellátásáért. „Jól teszi az Úr, hogy helyettünk nem írja meg a házi feladatot. Jézus is azt mondja: »Adjatok ti enni nekik«, »húzzátok ki a hálót«, számoljátok meg a halat! Isten nem nélkülünk akarja a világot megváltani, hanem velünk. Amikor az apostolok nem tudtak gyógyítani, azt mondta nekik: »Meddig tűrjelek titeket?« Isten bevon bennünket, velünk együtt akar cselekedni.”

Ha van gondviselés, miért van ennyi szörnyűség a világban? – hangzott a következő kérdés. Bőjte Csaba rámutatott: a szenvedésben nincs érték, nem vagyunk fakírok, nem a szenvedés a cél. Szabad akaratom van, különben bábok lennénk. Eljárszott a gondolattal, mi lett volna, ha Jézus megmenti Jeruzsálemet a közelgő pusztulástól, vagy ha nem lett volna Mohács, Trianon, ukrajnai háború. Isten biztosan azt szeretné, hogy a gyerekei szeretetben és békében éljenek, de nem fordít háttal nekünk akkor sem,

ha mindezeket elkövettük. Mintha az egész szenvedéstörténet arról szólna, hogy provokáljuk Isten, szeret-e akkor is, ha megostorozzuk, megöljük, rosszat mondunk róla. Ő nem kéri számon Pétert sem, hanem azt mondja neki: „Legeltesd juhaimat!” Gyönyörű ez a végtelen bizalom! Ne fogjuk a Jóistenre az emberi kapzsiságot!”

Ami valakinek áldás, az másnak lehet nehézség. Bőjte Csaba Szent Ferenc életéből magyarázta, milyen szenvedéseken ment át a rendalapító, de mindabból mennyi jó fakadt. Szent Ferenc a Szentföldön lepratelepeken járt, hazajöve pedig azt látta, dőzsölnek az emberek, kényelmesek a kolostorok, egyetemi tanárok jelentkeznek a rendbe. Megszervezte a grecciói karácsonyt, de nem tudta áttörni ezt a falat, a kibontakozás kerékkötőjének tartották őt. Elment Alvernára, bűnbánatot tartott, kápolnát épített, és megkapta a stigmákat. Mivel ő volt az első stigmatizált, el sem tudta képzelni, mi történt vele. Ez volt az isteni vigasztalás. Az Angyalos Boldogasszony kolostorába hiába kopogtatott, nem engedték be, a *Naphimnuszt*, az olasz irodalom egyik legszebb versét így már a San Damianóban írta meg.

„Tudjuk, hova tartunk, amikor nem látunk semmit”

Isten útjai gyönyörűek! Ahhoz, hogy megértsük, tudnunk kell, hogy a Jóisten a tú fokán túl vár. Le kell tudni mondani a világ kapzsiságáról, hogy átférjünk rajta. Isten le akar faragni rólunk, nem kesztyűs kézzel bánik velünk.” Csaba testvért harminchárom év után Déváról Csíksomlyóra helyezték. Ezzel kapcsolatban elmondta, Déván nem érte meg egy kolostort

fenntartani három szerzetessel. Mivel nem születtek gyerekek, és van olyan falu, ahol az utolsó hívót is eltemették, kiürülnek a templomok. Csíksomlyón nyolcan vannak a kolostorban, békésen élnek együtt.

Sokszor nem érezzük a Jóisten gondviselését. Fontos, hogy mint Antoine de Saint-Exupéry *Éjszakai repülésében*, tudjuk, hova tartunk, amikor nem látunk semmit. Előbb-utóbb felkel a nap. Vannak vakrepülések, de a Jóisten nem veszi le a kezét se egy emberről, se egy népről. Isten gondviseléséért cserébe dicsérjük őt, köszönjük meg neki! Merjük az érzelmeinket egymás és Isten iránt kimutatni! Bőjte Csabával érkezett erre az estére két gyerekotthon vezetője, mindketten Csaba testvér nevelt gyermekei. Ma már nemcsak intézetvezetők, de boldog családanyák is. A nagyváradi otthonból pedig jött egy lány, aki verssel köszöntötte a találkozó résztvevőit.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

Istentől kapott küldetés

Marton Zsolt püspök hálaadó születésnapjára Vácon

60. születésnapja alkalmából április 16-án hálaadó szentmisét mutatott be Marton Zsolt váci megyéspüspök, koncelebrált Beer Miklós nyugalmazott váci megyéspüspök, Varga Lajos nyugalmazott váci segédpüspök, valamint a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia több tagja, köztük Udvardy György veszprémi érsek és Ternyák Csaba egri érsek, valamint az egyházmegye papsága és diakónusa.

A szertartáson jelen voltak az egyházmegyében szolgáló szerzetesek és a társegyházak helyi képviselői is, hogy az egyházmegyével és a hívekkel közösen adjanak hálat a főpásztor életéért, hivatásáért, szolgálatáért. Marton Zsolt püspököt a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) nevében Udvardy György veszprémi érsek, az MKPK elnökhelyettese köszöntötte.

„Nagy titok, misztérium a születésnap, mert Istentől kapjuk, kegyelméből fölismerjük önmagunkat, képességeinket, lehetőségeinket, céljainkat a világban. Életünket nem önmagunkban éljük, hanem azokkal, akikkel találkozunk. Az életünk úgy a miénk, hogy átadjuk Krisztusnak, aki megosztja velünk. Kívánom, hogy mind egyéni vonatkozásban, mind püspöki szolgálata adjon sok erőt, örömet” – mondta köszöntőjében Udvardy György érsek.

Marton Zsolt, aki 2019 óta a Váci Egyházmegye püspöke, a

köszöntésre válaszolva elmondta: számára ajándék ez a nap, az együttlét. Az ünnepelés hálaadás Istennek azért, hogy hét évvel ezelőtt befogadták a püspöki testületbe, elfogadták és segítik a szolgálatát. Köszönetet mondott továbbá az egyházmegyében szolgáló diakónusoknak, világi testvéreknek, közvetlen munkatársainak, a kórusnak, valamint a családjának és a fokoláre lelkiiség papjainak.

Paszternák Tamás, a Váci Egyházmegye általános helynöke szentbeszédében evangéliumi idézettel világította meg a püspöki szolgálat lényegét. „Ha valaki felülről, Istentől kapott küldetésből él, arról tesz tanúságot, amit Istentől hallott.

Ezért ma nemcsak egy életkort ünneplünk, hanem azt is, hogy Isten miként munkálkodik egy ember életében, és rajta keresztül egy egész egyházmegye életében” – mondta az általános helynök. „A püspöki szolgálat végső célja, hogy Jézust és evangéliumát befogadja, és abból élet fakadjon hitben, reményben és közösségben. A helytállás, a megőrzés, az újrakezdés feladatai által válik különösen komollyá a szolgálat felelőssége.

Minden elmulasztott lehetőségnek súlya van, és szinte lelkiismereti kérdéssé válik, mit kezdünk azzal az idővel, amit ránk bízott Isten. Az elmúlt hét évben több, már korábban elindult kezdeményezés folytatódhatott és kibontakozhatott: mint a diakónusok képzése, a szakpásztorációs szolgálatok; de egyben újak is indultak: testületek újultak meg, keressük a missziós plébániák működésének útját” – fogalmazott Paszternák Tamás.

„Köszönjük, püspök atya, hogy nem a kivárást választotta, hanem a bátor előrehaladást, mert egy ilyen időszakban, mint a mai kor, a püspök szolgálata valóban ahhoz hasonlít, amikor egy hajót sziklák és zátonyok között kell vezetni a háborgó tengeren.

Krisztus álma az egység, amelyet csak úgy tudunk megvalósítani, hogy együtt próbálunk figyelni a Szentlélekre, együtt keressük Isten akaratát. Ezért is lett kulcsfontosságú az a gondolat, amely egyházmegyénk jelmondata is lett: »Együtt építjük«. Számíthatok rá, püspök atya, a

további szolgálatodban is, mivel a felelősségünk közös, közös az utunk, és ezen a közös úton haladva lehetünk egyek Krisztusban és érhetjük el azt a célt, amely mindannyiunké, legyen szó püspökről, papról, diakónusról, világi hívőről: az örök élet teljességét” – zárta szentbeszédét a Váci Egyházmegye általános helynöke.

A szentmise végén ajándékként átadták Marton Zsolt püspöknek a címerét ábrázoló bronzplakettet. A szertartáson a váci székesegyház Szent Cecília és ifjúsági kórusa, valamint a Váci Székesegyházi Kórusiskola kara énekelt. Közreműködött Bednarik Anasztázia orgonaművész, Kecskés Rudolf és Végh Tamás trombitaművész, Onozó Dávid ütőhangszeres művész; vezényelt Szurdok Ildikó karvezető tanár és Varga László atya, a váci székesegyház karnagya.

Forrás és fotó: Váci Egyházmegye

Hálások vagyunk a Szentatyának a béke melletti bátor kiállásáért

Székely János püspök, az MKPK elnökének közleménye

Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnökének április 15-én kiadott közleménye, melyet Donald Trump amerikai elnök XIV. Leó pápát ért elfogadhatatlan támadása okán írt, az alábbiakban olvasható.

XIV. Leó pápa április 11-ére az egész Egyházat imavirrasztásra hívta a békéért. Az imádság során a Szentatyá többek között ezeket mondta: „Köszönöm, hogy elfogadtátok meghívásomat, és összegyűltetek itt, Szent Péter sírjánál, valamint a világ sok más helyén, hogy a békéért könyörögjete... Itt [az imádságban] találunk gátat annak a mindenhatósági tébolynak a feltartóztatására, amely egyre kiszámíthatatlanabbá és agresszívebbé válik körülöttünk.

Az emberi családban az egyensúlyok súlyosan meginogtak...

Elég önmagunk és a pénz bálványozásából! Elég az erőfitogtatásból! Elég a háborúból! Az igazi erő az élet szolgálatában mutatkozik.” A világ hatalmasaihoz pedig ezt a felhívást intézte a Szentatyá: „Nekik kiáltjuk: Hagyjátok abba! Eljött a béke ideje! Üljetek le a párbeszéd és a diplomáciai közvetítés asztalaihoz!” XIV. Leó pápát hangvételeiben és tartalmában is elfogadhatatlan támadás érte a békéért való kiállása miatt az Amerikai Egyesült Államok elnöke részéről. Mi, magyar katolikusok hálások vagyunk a Szentatyának a béke és az emberség értékei mellett való bátor kiállásáért, és imádkozunk azért, hogy minden jóakarátú ember meghallja ezt a tiszta, evangéliumi üzenetet.

Fotó: Merényi Zita

Missziósnak lenni a mai világban

Rendkívüli hittanóra Német László SVD bíborossal Baján

Rendkívüli hittanórát tartott április 14-én a bajai katolikus oktatási intézményben, a Szent László Általános Művelődési Központban Német László SVD bíboros, belgrádi érsek, *Missziósnak lenni a mai világban* címmel.

Juhász Péter László főszervező, a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmege állandó diakónusa, az intézmény római katolikus hittanára 2019 óta olyan ismert egyházi és világi személyeket hív meg az oktatási intézménybe, akik

tanúságot tudnak tenni a hitükről, lelkesíteni tudják a fiatalokat az erényes, katolikus életre, és példájukkal hozzájárulnak a közösség építéséhez. A rendkívüli hittanórán Német László bíboros személyes hangon beszélt a saját szerzetesi, papi, püspöki és bíborosi szolgálatáról. Különös módon is megragadta a több mint kétszáz fős közönség figyelmét a bíborosi öltözet, amelyet Baján most láthattak először a diákok és pedagógusok egyaránt.

Juhász Péter László köszöntőjében hangsúlyozta, hogy Német László látogatása az isko-

lában történelmi jelentőségű. Hiszen bíborosi méltóságú főpap 156 évvel ezelőtt járt először és utoljára az intézményben – az alapítás évében, amikor Haynald Lajos bíboros, kalocsai érsek 1870-ben megáldotta az iskolát. A jelenlegi, a 2025/26-os tanév az intézmény falai között már a 155., egyben jubileumi tanév is. De jubileumi tanév azért is, mert idén ünneplik az intézményben a katolikus egyházi oktatás bajai újraindulásának 30. évfordulóját. Az 1989–90-es rendszerváltás után megkezdődhetett Magyarországon az egyházi iskolák újraindulása; az előkészületi éveket követően 1996-ban ismét a Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolánővérek Társulata fenntartásában jött létre a bajai Szent László Általános Művelődési Központ, amely azóta is folyamatosan fejlődik.

Juhász Péter László kiemelte, hogy azért is történelmi a látogatás, mert 156 évvel ezelőtt a kalocsai érseki tartományhoz tartozott a nándorfehérvári püspökség mint suffraganeus egyházmegye, most pedig a jogutód, a belgrádi főegyházmege főpásztorát köszönheti az intézmény közössége. Az előadás végén Hajdók Róbert főigazgató megköszönte Német Lászlónak az előadását, valamint halálját és örömét fejezte ki azért, hogy látogatásával és jelenlétével gazdagította a jubiláló Szent László-központ közösségét.

Forrás: Szent László Általános Művelődési Központ
Fotó: Iván Donát

Városmisszió Kaposváron

Különleges lelki és közösségi eseménynek adott otthont Kaposvár április 7–10. között: az „Élesztő” városmisszióknak.

A Schönstatt Mozgalomból indult kezdeményezés immár öt éve igyekszik országszerte segíteni a plébániáknak és az egyházmegyéknek abban, hogy az ifjúságon keresztül eljuttassák az örömhírt az emberekhez. A misszió során fiatalok – korábban egyetemisták, ma már gimnazisták is – ellátogatnak különböző közösségekbe, illetve családokhoz, hogy a személyes találkozások alkalmával tanúságot tegyenek Isten szeretetéről.

A kaposvári alkalomra több mint húsz közeppontjában a találkozás áll. „Jézus is úton volt, emberekkel találkozott és kapcsolatba lépett velük. Gyakran egy egyszerű kérdéssel kezdte a beszélgetést – fogalmazott a katolikus pap. – A városmisszió ideje alatt a fiatalok párokban járták a várost, három napon keresztül. Tapasztalataink szerint nyitottan fogadták őket: volt, aki az otthonába is meghívta őket, és őszintén mesélt az életéről, örömeiről és nehézségeiről. A beszélgetések során a résztvevők igyekeztek megmutatni Isten szeretetét és gondoskodását, valódi figyelemmel és nyitottsággal fordulva a megszólított emberek felé. Az utcai misszió

mellett esténként közös imák, ifjúsági estek és családi programok is színesítették a hetet. Ezek az alkalmak lehetőséget adtak arra, hogy a résztvevők mélyebben is megéljék a közösség erejét és azt a tapasztalatot, hogy mindannyian eszközei lehetnek Isten szeretetének” – mondta el Csermák Péter.

A szervezők szerint az alkalmak nemcsak a megszólított emberek, hanem a részt vevő fiatalok számára is „élesztőként” hatottak: segítettek őket abban, hogy kilépjenek a komfortzónájukból, és megtapasztalják a közösség megtartó erejét.

A városmisszió zárásaként ifjúsági estet szerveztek a Kikötő klubban, ahol az imádság mellett közösségi játékok, beszélgetések és közös vacsora teremtett ünnepi hangulatot. Az „Élesztő” program immár tizenegyedik alkalommal valósult meg. A tapasztalatok szerint egyre szélesebb körből csatlakoznak hozzá fiatalok és felnőttek, hogy közösen dolgozzanak ugyanazért a célért: a személyes találkozásokon keresztül megélhető, élő hit továbbadásáért.

Forrás és fotó:
Kaposvári Egyházmegye

Felvételt hirdet az Esztergomi Hittudományi Főiskola

Az Esztergomi Hittudományi Főiskola (ESZHF) felvételt hirdet a katekéta–lelképásztori munkatárs alapképzésre, valamint a 2026/2027-es tanévben várhatóan elinduló új képzésére, a közösségi gondoskodás alapszakra is várja az érdeklődők előregisztrációját.

Az Esztergomi Hittudományi Főiskola felvételt hirdet a 2026/2027-es tanévre katekéta–lelképásztori munkatárs alapképzési szakra (BA), levelező képzésben. Tanulmányi idő: 6 félév, félévenként 10 szombat. Finanszírozási forma: állami ösztöndíjas vagy önköltséges (130 000 Ft/félév). Jelentkezési határidő: 2026. május 20. Bővebb információ és jelentkezés a főiskola honlapján, a Felvételi menüpontban. A felvételi időpontja: 2026. június 25., csütörtök 9 óra.

Az Esztergomi Hittudományi Főiskola a 2026/2027-es tanévben új képzés indítását is tervezi: közösségi gondoskodás alapképzési szak (BA), levelező képzésben. A képzés célja a katolikus társadalmi tanításra alapozva elkötelezett szakemberek képzése erős elméleti

alappozással és gyakorlati fókusszal a szociális ágazat egyházi és világi intézményei számára (például család- és gyermekjóléti szolgálatok, hajléktalanellátás, idősgondozás). Tanulmányi idő: 6 félév, félévenként 10 szombat. Finanszírozási forma: állami ösztöndíjas vagy önköltséges.

A képzés létesítése és indítása folyamatban van. A felvételi eljárás a képzés nyilvántartásba vétele után indul. A képzés iránt érdeklődők a tanulmanyi@eszhf.hu előregisztrációs e-mail-címen jelezhetik jelentkezési szándékukat. Az előregisztráció felvételi jelentkezésnek még nem minősül. A felvételi eljárás indulásáról a regisztráltak közvetlen e-mail-es tájékoztatást kapnak. Bővebb információ és jelentkezés a főiskola honlapján, a Felvételi menüpontban. Az ESZHF Tanulmányi Hivatala (2500 Esztergom, Szent István tér 10.) a 06/33-541-971-es telefonszámon, valamint a tanulmanyi@eszhf.hu e-mail-címen érhető el.

Forrás és fotó: ESZHF

Az alap, amelyre az életünk épül

Találkozunk ismét Nagymaroson!

„Mert benne élünk, mozgunk és vagyunk.” (ApCsel 17,28) Benne vagy? Ezzel a felvezető gondolattal indul az idei tavaszi Nagymarosi levél. A május 16-án sorra kerülő hagyományos találkozóra az alábbi gondolatokkal hívnak mindenkit a szervezők.

Program

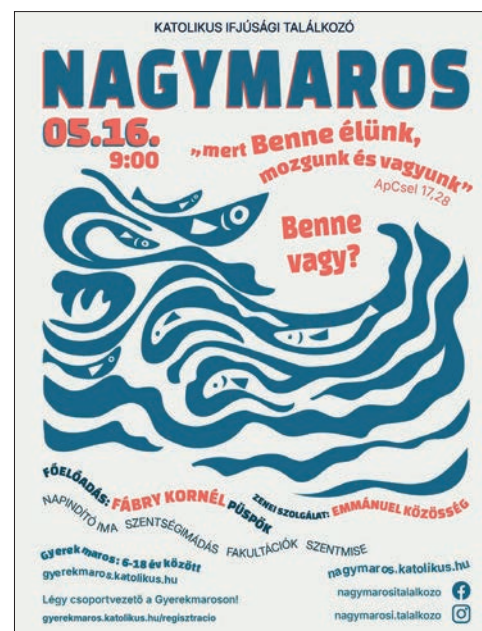
9.00 Napindító
10.00 Főelőadás: Fábry Kornél püspök
11.00 Szentségimádás (közbenjáró ima és gyóntatás)
12.30 Ebédszünet, idő a személyes találkozásokra
14.00 Fakultációk, műhelyek
15.15 Tanúságtétel és zenés felkészülés a szentmisére
16.00 Szentmise – Főcelebráns: Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök

*Zenei szolgálat egész nap: Emmánuel közösség
A szentmise után: közös ének, tánc, örömteli, kötetlen gyűjtés*

Keressük a helyünket a világban, miközben formálnak minket élményeink, kapcsolataink, dilemmáink és döntéseink. Időről időre felmerül bennünk a kérdés: mi az az alap, amire rá merjük építeni az életünket? És ki vagyok én mint hívő keresztény fiatal? Isten nem távoli szemlélője az életünknek, hanem az a „közeg”, amelyben minden történik. Így nem kivonulnunk kell a világból, hanem éppen benne élve tanuljuk felismerni az ő jelenlétét – a mindennapokban, döntéseinkben, kapcsolatainkban. És így lesz hiteles az életünk.

„Mert benne élünk, mozgunk és vagyunk.” (ApCsel 17,28) Benne vagy? Szeretettel hívunk: gyere el Nagymarosra! Találkozunk, gondolkodunk, imádkozunk együtt, és keressük azt az alapot, amelyre bátran építhetünk!

Az idei tavaszi Nagymarosi Ifjúsági Találkozón a nap szerkezete némileg változik. A főelőadás után közbenjáró ima, szentségimádás és gyónási lehetőség lesz. Korábban kezdődik az ebéd (a kötetlen együttlét), és utána, 14 órákor lehet bekapcsolódni a fakultációkba, műhelyekbe. A főelőadó és a szentmise főcelebránsa Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök lesz. Ahogy minden eddigi alka-

lommel, a napot ezúttal is számos választható műhelyfoglalkozás gazdagítja majd: ezek listáját hamarosan közétesszük a találkozón honlapján: <http://nagymaros.katolikus.hu>

A találkozón a szentségimádástól a szentmise kezdetéig folyamatosan lehetőség lesz gyónásra, lelki beszélgetésre a templomkertben.

A nap részletes programja és a találkozó énekei elérhetők a találkozón infófüzetében, amely hamarosan letölthető lesz a <http://nagymaros.katolikus.hu> honlapról.

Válasz a Lélek hívására

Találkozó Székely Jánossal a Férfi Szerzetes-elöljárók Konferenciája ülésén

A Férfi Szerzetes-elöljárók Konferenciájának (FSZK) tavaszi ülése során, április 16-án a győri Czuczor Gergely Győri Bencés Gimnáziumban a rendi elöljárók találkoztak Székely János szombathelyi megyéspüspökkel, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnökével.

A találkozó szentmisével kezdődött, amelyen Székely János püspök mondott beszédet. A homíliában kiemelte, Jézusban a Lélek teljessége lakozik, és ő ezt az „élő vizet” akarja továbbadni a világnak. Ez a folyamat a feltámadás után válik teljessé, amikor rálehel az apostolokra: „Vegyétek a Szentlelket!” A szerzetesi karizmák nem mások, mint ennek a teljességnek a gyümölcsei, az alapító szentek válasza a Lélek hívására.

A szerzetesi életet nem elméletekből, hanem hiteles életből ismerhetjük meg. A püspök felidézte,

hogy gyermekkorában nagy hatást tettek rá a ferencesek, valamint hogy a máriás lelkiséget egy karmelita nővéren keresztül értette meg. Az Egyháznak két arca van: a „péteri”, amely a tanításért, a hierarchiáért és a struktúrákért felel, valamint a „máriás”, amely a befogadó szeretetet, az imádságos hátteret és az Egyház anyaságát képviseli – fejtette ki Székely János. – Míg a péteri oldal cselekszik és vezet, addig a máriás oldal – kereszt alatt álló Máriához hasonlóan – hűségével és befogadásával élte a közösséget.

A püspök végül arról szólt, hogy a szerzetesi hivatás lényege a totális Istenre mondott „fiat”, az az „igen”, amely Mária életében három pilléren nyugodott. Teljes odaadás: ő volt a kapu, akin keresztül Isten belépett a történelembe. Bizalom a vezetésben: nem kérdőjelezte meg az utat sem a betlehemi szállás-

kereséskor, sem az egyiptomi meneküléskor. Amikor József álmában megkapta az utasítást, azonnal indultak. Ez a kérdések nélküli, teljes ráhagyatkozás a szerzetesi engedelmség alapja is. Végül pedig a kitartás a kereszt alatt: Mária nem omlott össze a Golgotán, mert hite szerint tudta, hogy a Fiú él.

A szentmisét követően az MKPK és a Férfi Szerzetes-elöljárók Konferenciája (FSZK) képviselői tanácskozást tartottak arról, hogy milyen lehetőségek nyílhatnak a két testület kapcsolatának szorosabbra fűzésére. Emellett szóba kerültek az

ifjúságpasztoráció, a 2027-re tervezett hivatások éve kezdeményezés és a külföldi lelkipásztorok hazai missziójának kérdései. A találkozó végén Székely János püspök kérte a szerzeteseket, hogy imádkozzanak a püspökökért, továbbá erőért, bölcsességért és megtartó testvéri kapcsolatokért. Az FSZK tavaszi plenáris ülése ezután az elöljárók 2025. évi beszámolójával, illetve a 2026-os év pénzügyi tervezésével folytatódott.

Forrás: Piarista Rend Magyar Tartománya
Fotó: Barlay Vince

A Jessze-fa rólunk is szól

Ternyák Csaba érsek megáldotta a felújított gyöngyöspatai templomot

Ternyák Csaba egri érsek az április 11-i esti szentmise keretében áldotta meg az utóbbi években teljeskörűen felújított gyöngyöspatai Kisboldogasszony-templomot és annak oltárát.

A szertartás előtt a közösség nevében köszöntötték a főpásztort, Ficzek László általános helynököt, Utassy Vilmost és Gyarmati Valentint és a többi jelen lévő lelkipásztort; világi előljárókat, köztük Soltész Miklóst, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkárát és a felújításon fáradozó szakembereket, valamint a megjelent híveket. Gyöngyöspata polgármestere, Hevér Lászlóné úgy fogalmazott: ez a templom a közösség lelki otthona, a hit, a hagyomány és az összetartozás jelképe.

Ternyák Csaba egri érsek a szentmise kezdetén áldotta meg a felújított épületet. Szentbeszédében az ünnep, az isteni irgalmasság ünnepének gazdagságáról szólva felidézte XIV. Leó pápa buzdítását, melyben a békéért való imádságot kért erre az estére. Az érsek elmondta, Szent II. János Pál pápa rendelte el, hogy ezen a napon az Isteni Irgalmasságot ünnepeljük. Hozzátette: a gyöngyöspatai hívek hűsége példa az egész egyházmegye előtt, s ezért ma hálát adunk Istennek, hogy a hívek adományaiból, állami támogatásból megújulhatott ez az ősi templom. A templom éke a világszerte híres Jessze-oltár, mely különlegesen ábrázolja Jézus családfáját.

Isten irgalmasságának első jele, hogy Ádám és Éva bűnbeesése után

sem hagyta magára az elesett emberiséget, hanem kiválasztotta Szűz Máriát, hogy Isten Fiának anyja legyen, s általa az emberiség életfájába új ágat oltson, ez pedig nem más, mint Jézus Krisztus. Általa kaptunk meghívást, hogy ne csak bűnre hajló emberi természetünk uralkodjon bennünk, hanem keresztségünk által az isteni természetnek is részesei, Isten fogadott gyermekei legyünk. Ez a csodálatos alkotás, a Jessze-fa rólunk is szól ezáltal – emelte ki a főpásztor.

Az Isteni Irgalmasság vasárnapja ráirányítja a figyelmünket, hogy megszabadulhatunk bűneink nyomasztó terhétől, megnyílik számunkra az újrakezdés lehetősége. A jerikói vak története is ezt mutatja – mondta Ternyák Csaba. – Vajon mi felismerjük-e, megszólítjuk-e, mint a koldus tette, s megvalljuk-e őt? A tanítványoknak ezt mondta: „Békesség nektek!” A feltámadt Krisztussal találkozó apostolokat eltöltötte az öröm, mutatván, hogy a látás és a hit kéz a kézben járnak.

A tanítványokra rálehel az Úr, s a Szentlelket adja nekik. S a Szentlélek teszi lehetővé, hogy felismerjük embertársainkban Jézus Krisztust – mondta az érsek.

A szentmise végén Utassy Vilmos plébános úgy fogalmazott: elsőként Istennek adunk hálát a sok kegyelemért és türelemért, hogy az elmúlt öt év során megújulhatott ez a templom. Köszönetet mondott Ternyák Csaba egri érseknek, hogy megáldotta a templomot és bemutatta a szentmisét. Köszönetet mondott azoknak is, akik segítették a munkálatokat, megköszönte a magyar államnak, Soltész Miklós államtitkárnak, hogy támogatást biztosítottak a megújuláshoz. Köszönetet mondott az előljáróknak és a munkálatokat végzőknek támogatásukért, fáradozásukért. Ezt követően a főpásztor Utassy Vilmos plébános érdemeit, fáradozásait méltatta, Isten áldását kérve a lelkipásztor hivatására, életére.

**Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Balogh Ferenc**

Álljunk készen küzdeni a jóért!

Boldog Bódi Mária Magdolna tanúságtétele a húsvét fényében

Ünnepi szentmisére gyűltek össze a hívek Litéren április 11-én, szombaton, hogy halát adjanak és emlékezzenek Boldog Bódi Mária Magdolna szűz és vértanú életpéldájára. A szentmisét Udvardy György veszprémi érsek mutatta be, aki köszöntőjében kiemelte: a főegyházmegye és az egész magyar egyház nagy ajándékként kapta meg a boldoggá avatás kegyelmét.

A főpásztor felidézte: korábban évtizedeken át azért gyűltek össze Litéren a hívek, hogy imádkozzanak Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásért, ám ma a hálaadás jegyében ünneplik a szentmisét. Ugyanakkor hangsúlyozta: a szentek és boldogok nemcsak tiszteletünk tárgyai, hanem élő példák is számunkra, akiknek erejüket életre kell váltanunk minden napjainkban. Ezért új hagyomány megszületését is célul tűzték ki, amely a vértanúság lelkiülete és a keresztségi elköteleződés megújítását szolgálja.

A feltámadás ereje formálja életünket

Homíliájában Udvardy György érsek a húsvéti idő, a fényes hét örömeiből kiindulva vezette a híveket a hit mélyebb megértésére. Rámutatott: a feltámadás nemcsak öröm, hanem erő is, amely képes átalakítani az ember életét. Az apostolok példáját idézve hangsúlyozta: bár kezdetben ők is nehezen hitték el a feltámadás híreit, személyes találkozásuk Krisztussal mégis olyan erőt adott nekik, amely tanúságtétellel és küldetésre indította őket. „Nem hallgathatunk arról, amit láttunk és hallottunk” – idézte Péter szavait, rámutatva arra a belső változásra, amelyet a feltámadás tapasztalata hozott létre. Ez a találkozás ma is kérdés elé állít bennünket: hogyan élünk mi, akik hiszünk a feltámadott Krisztusban?

Krisztus feltámadásából kiindulva értelmezzük a jót és a rosszat, kapcsolatainkat, hivatásunkat, jövőnket. Ez az új látásmód pedig

új életformára hív: öröme, szabadságra, bátorságra, kezdeményező-készségre és a szolgálat öröme. A főpásztor különös hangsúllyal beszélt a vértanúságról, amely – mint fogalmazott – nem idegen valóság, hanem a keresztségéből fakadó krisztusi radikalitás kiteljesedése.

Boldog Bódi Mária Magdolna életét is ebben a húsvéti fényben értelmezhetjük: fiatalon, tudatos döntéssel ajánlotta fel életét Krisztusért és embertársaiért. Ez a döntés önmagában érthetetlen lenne, ám a feltámadás fényében világossá válik: életének forrása és értelme Krisztus volt. Példája ma is megszólít: bátor tanúságtétellel hív, arra, hogy az ember méltóságát a hit erejével képviseljük, és készek legyünk küzdeni a jóért – elsősorban önmagunkban, majd közösségeinkben.

Imádság a békéért

A szentmise végén a hívek XIV. Leó pápa felhívásához csatlakozva

együtt imádkoztak a világ békéjéért. Az imádságban különösen kérték a háborúk megszűnését és azt, hogy Krisztus békéje – amely nem csupán a fegyverek elhallgatását, hanem a szívek átalakulását jelenti – valósággá váljon a világban. A szentmise záróáldását követően Udvardy György érsek Boldog Mária Magdolna ereklyéjével áldotta meg a jelenlévőket, majd a hívek elzarándokoltak a vértanúság helyszínére. Az emlékműnél a főpásztor és Magdi rokonai elhelyezték az emlékezés virágait.

A hit egyszerre személyes és közösségi valóság, amelyet az Egyház őriz teljességében, ugyanakkor a családok, közösségek és nemzetek adják tovább élő tapasztalatként – fogalmazott a főpásztor, hangsúlyozva, hogy Boldog Bódi Mária Magdolna példája immár szervesen hozzátartozik a Veszprémi Főegyházmegye hitéletéhez, és olyan kincs, amely nemcsak emlékezésre, hanem cselekvő tanúságtétellel is hív. Amikor a hitet továbbadjuk és a hagyományt éltetjük, valójában a jövőt formáljuk – húzta alá Udvardy György érsek, rámutatva arra a gyönyörű felelősségre, amely minden hívő ember küldetése. Az ünnep üzenete így lett küldetés: tanúságot tenni Krisztus feltámadásáról, és életünkkel továbbadni azt a hitet, amelyből Boldog Bódi Mária Magdolna is élt.

Forrás: Veszprémi Főegyházmegye
Fotó: Menyhárt Máté

Kapcsolódni vágyó és megnyíló szívvel

Gájer László írása az egy éve elhunyt Ferenc pápáról

Ferenc pápa egy éve, 2025. húsvéthétfőn hunyt el, ami akkor április 21-ére esett. Az alábbiakban Gájer László egyetemi tanár, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kar 2. számú Keresztény Bölcséleti Tanszékét vezető professzor megemlékező írását olvashatják.

Előre elnézést kérek azért, mert Ferenc pápa elhunytja után egy évvel nem valami könnyen olvasható elemzést adok majd e tizenkét éves pápaság eseményeiről, hanem arra hívom az Olvasót, hogy tartson velem egy gondolkodásmód felfejtésének útján. Egy objektív, a pozitívumokat és az esetleges nehézségeket áttekintő értékelésre sem vállalkozom, megtették ezt sokan – többek között Christoph Schönborn, Ralph Martin vagy Robert Barron – ezen az első évfordulón. Ferenc pápa javaslatai egészen mélyen kísérik bennünket az élet és az emberi személy megértésének, vagy talán sokkal inkább érzékelésének és befogadásának útján.

Ő maga úgy akart tanítani, hogy közben élni és találkozni szeretett volna. Örökségének befogadásához a szív ilyen, kapcsolódni vágyó, megnyíló dinamikáját kell feltárnunk, ezért a következőkben tanításának ezt a rétegét fogom elemezni. Sokakat, köztük engem is meglepett, amikor a perifériák pápája – aki alig látogatott meg pápai útjain fényes európai városokat, aki figyelmünket a globális egyház, illetve a déli félteke irányába fordította, és aki ezzel a hozzáállásával egy-egy egészen újszerű kontextuális teológiát is megtanított a nagyegyháznak – utolsó, 2025 októberében megjelent *Dilexit nos* kezdetű körlevelében a szívről elmélkedett.

A szív, mint biblikus, teológiai és lelkeségi motívum első olvasata egészen más iránynak tűnt, mint a *Laudato si'* vagy éppen a *Fratelli tutti* erősen társadalmi tanításhoz kötődő felvetései. Úgy tűnt, mintha a pápa valamilyen spirituális témával szeretne volna lezárni tanítását – a szöveg megjelenése idején már nagyon beteg volt –, és ehhez, rá jellemző módon, kissé merészen a népi jámborság területéről választotta Jézus Szíve tiszteletének témáját. A népi vallásosság-hoz való kötődése eddig is ismert volt – erről sokat beszél a *Remény* című, ugyancsak röviddel a halála előtt, váratlanul megjelenő önéletrajzi kötetében –, a szövegről mélyebben elmélkedve azonban arra döbbenhettünk rá, hogy itt nem valamilyen partikuláris lelkeségi témáról, hanem egész pápai tanítása széles horizonton történő eleven összefoglalásáról van szó.

A prófétai tettek pápája

Ez a szöveg szerves és bravúros záróköve a teljes üzenetnek, beleértve a szegények evangéliumát, a periféria és a nép teológiáját, a teremtés védelme, vagy a szegények, a menekültek és

a kitaszítottak védelmében kifejtett egész üzenetösszefüggést, illetve a testvériség, a béke és a párbeszéd előmozdítása érdekében kifejtett tanítást. Jóllehet, a *Dilexit nos* a biblikus antropológia és a történeti Jézus Szíve-tisztelet hagyományának szempontjából is összetett elemzést adta a szív fogalmának, a körlevélben Ferenc pápa leginkább egyszerűen csak rá akart mutatni arra, hogy a szív – és eminens értelemben Jézus Szívének – működése a kilépésben,

a találkozásban és a tettekben tapintható ki. Az argentin pápát mindig is intuitív és ebben az összefüggésben a spontán prófétai tettek pápájának tartottam. Ez a habitus egy kiindulást, egy értelmezési lehetőséget is kínál az egész életmű elhelyezéséhez. A pápa annak – elmélyülést igénylő – elfogadására akarta irányítani a figyelmünket, hogy a személyesség leginkább esemény, amely történik, és annak dinamikáját, e szabad működést elfogadva, ezt követően tehetjük csak racionális elemzések és mérlegelések tárgyává. A személyesség, melynek kiindulópontja a szív, akkor lép be, amikor van másik. Az én a másikkal (te) szemben állva, vele beszélgetve, a cselekvésben és a felé való megnyílásban mutatkozik ennek, mert ahogy Ferenc pápa fogalmaz, „a barátság elfogadása a szívünkön múlik” (*Dilexit nos*, 25). Ezt pedig elsősorban megélnünk kell (és csak azután, annak következtében megértenünk,) gyakran beleérezve és prófétai módon engedve az élet és a találkozás szabadságának, a valóság e szívben felfakadó, intuitíve megsejthető dinamikájának.

Nagy örömmre szolgált, hogy bábáskodhattam Andrea Riccardi *Perifériák* című könyvének magyar nyelvű kiadásánál (*Vigilia*, 2023), ugyanis a szerző által jól ismert Ferenc pápa kulcskifejezése volt a periféria. A téma megértése nemcsak a pápa tanításának befogadásához elengedhetetlen, de egyáltalán napjaink katolikus valóságának értelmezéséhez is. A periféria nem elsősorban szociológiai kategória. Nem csak a külvárosokban, a szegénynegyedekben, a nyomortelepeken vagy a banlieue-kben kibontakozó valóság. (Jóllehet, ezekben a terekben annak tapasztata néha egészen erőteljes.) A periféria az extázis, vagyis a kilépés, a másik felé való elmozdulás helye. A perem, ahol az enyém véget ér, és kezdődik valami más. Annak a találkozásban elkezdődő párbeszédnek a helye, amelyben a másikkal sokrétű kapcsolatokat

alakíthatunk ki, hogy mélyebben megértsük, vagy inkább el/befogadjuk őt. Itt nem marad más lehetőség, mint hogy legalább mérlegeld annak kockázatát, hogy ki kell lépned a megszokottból, a tiédből.

Még egyszer a perifériákról

A periféria ilyen összefüggésben a szív helye, a szív lehetősége. Ferenc pápa azért irányította a harmadik évezred egyházának figyelmét a perifériákra – ahogy erre megválasztása előtt Bergoglio bíboros konklávéban mondott (program-) beszéde is rámutatott, amikor így fogalmazott: „az Egyház arra kapott meghívást, hogy kilépjen önmagából, és elmenjen a perifériákra” – mert a szív útjai az utcákra, a terekre, az események közé, a történelem zajló és eleven valóságába vezetnek bennünket, ott dobog ugyanis a hűvér emberek szíve. A kapcsolódás a konkrét valóságban, a találkozásban jöhet létre, nem pedig a tökéletes szeretetről szóló ideális, papírra vetett elméletek olvasásakor. A szíved a találkozásban lép mozgásba, a periféria témája tehát a szív témájához kapcsolódik. Ez azonban széles horizontra emeli, Jézus értünk dobbanó Szívéhez vezet ez az egész vizsgálódást. A szívről szóló enciklika (amelyhez szorosan kapcsolódik az íróasztalán hátrahagyott *Dilexite*, a végül XIV. Leó által kiadott „négykezes” buzdítás is) egészen jézusi kontextusba helyezte a pápa összes témáját, amely manőver elhelyezését az életmű végén hallatlanul virtuóznak tartom.

A nép, amely ugyancsak kulcsfogalom Ferenc kifejezőkészségében, a perifériához hasonló fogalom. Ez sem elsősorban szociológiai kategória. Ahogy Ferenc pápa erről a *Reményben* ír: „A nép nem egy logikai kategória. És még csak nem is misztikus kategória, mert ilyen értelemben mindennek, amit az emberek tesznek vagy mondanak, feltétlenül jónak és helyesnek kellene lennie, ami egyfajta angyali kategória.

Nem. A nép mitikus, történelmi kategória. A nép folyamatában, valamely közös cél vagy terv iránt elkötelezetten alakul. A történelem az egymást követő nemzedékek lassú folyamata során épül fel.” (234. o). Először kevéssé értettem, hogy az önéletrajzban Ferenc pápa miért említi meg annyi konkrét embert, és miért ír néha hosszú bekezdéseket olyan jelentéktelennek látszó témákról, mint a bélyeggyűjtés vagy a tangó stb. De aztán az egyik ilyen bekezdésnél, amely a fociról mint csapatjátékról szólt, néhai lelkiatyám, Philip Crossey jutott eszembe, aki időnként beszélt nekem arról, hogy a foci a barátság helye, és ez a személyes asszociáció vezetett el Ferenc pápa e bekezdéseinek megértéséhez is. Kezdtett világossá válni, hogy ezek a témák éppen a nép, az emberek mindennapi életét mutatják meg. Az eleven életet a találkozásban, ahhoz hasonlóan, ahogy a népi vallásosság gyakorlatai is az eleven tapasztalatból fakadnak.

A *Dilexit nos* nem jámbor zárókő

A nép nem a tökéletesség toposza, hanem az eleven élet összefüggése. És ebben a pillanatban megint csak ugyanoda érkeztem vissza: a történelmi, konkrét valóságban éledni kezd a szív, kilép a másik felé, mert minden emberi szív a megnyílásban válik elevenné, és ennek végső oka és eredete az, hogy Isten maga is extázis, vagyis szentháromságos kapcsolódás és kilépés. Lassan értettem csak meg, hogy a *Dilexit nos* nem valamilyen jámbor zárókő, mert az életmű végén úgy mondott valami vallásos témát elhelyezni. Ferenc ilyen elvárásoknak sosem akart volna megfelelni. Annál ő megszédíthetlenebb volt. (Mert igen, zabolátlan volt, időnként.) Többször mondtam korábban, mennyire vágyom rá, hogy Ferenc pápa befejezőképp az imáról írjon – nem így tett. De ez a szöveg minden más témánál szervesebben foglalja össze az ő témaválasztásait. A lezáráshoz a szív filozófiájára volt szükség. Ahogy a nép, úgy a szív sem hiánytalan, nem szent kategória. A szív az ember középpontja, amelyben a gyűlölet, a közömbösség vagy az önzés is uralkodhat. A megnyíló szív azonban egyre inkább helyet ad a szeretetnek. A szeretet a megnyílásban, ebben az extázisban történik meg.

A szív összefüggéséből szemlélve a misszió is a szeretet kérdése. Mert amikor megszólítom és meghívom az életre, akkor érdekel a másik sorsa, és a szeretett Jézusról úgy beszélek neki, hogy ő is megszeresse (*Dilexit nos*, 210.) Minden törődés és figyelem, amit a perifériákon (szegények, menekültek, vándorlók, kitzasztottak, idősek, magányosak, rabok vagy betegek között) gyakorlunk, e szeretet eleven történése. Ferenc pápa provokatívan hívogató örökséget hagyott hátra: „Valamiképpen misszionáriusnak kell lenned, mint Jézus apostolainak és az első tanítványoknak, akik útnak indultak, hogy hirdessék Isten szeretetét... Ha mersz belevágni, ő megvilágosít. Ő kísér majd, és megerősít! Felbecsülhetetlen értékű élményben lesz részed, mely sok jót tesz neked. Nem számít, látsz-e eredményeket!” (*Dilexit nos*, 216.)

Fotó: Merényi Zita

Boldog rabságban

A Zircre internált szerzetesek emlékalbumáról

„A zirci tábor jószágos atyjának a felejthetetlen boldog rabság emlékére (...)” – így dedikálták köszönetüket kifejező emlékalbumukat a Zircre internált nővérek Endrédy Vendel ciszterci apátnak. Ezt a hetvenöt évvel ezelőtt kézzel írt és rajzolt, a közelmúltban reprint kiadásban megjelent remniscenciát, valamint egy hozzá kapcsolódó, a szerzetesrendek felszámolásának korszakát ismertető tanulmánykötetet mutattak be április 15-én a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán.

A *lágerből alászállt mennyei Jeruzsálem* címmel közzétett hasonló emlékalbum egy történelmi esemény emlékeztetőt hozza közel az olvasóhoz, egészen különleges módon. A kézzel írt és rajzolt „tábori napló” írói „szertehulló faleveleknek” nevezik magukat. Közeli ötszáz szerzetesnővér került 1950 nyarán a zirci ciszterci kolostorba, amely ugyancsak a végnapjait élte abban az időben. Az Endrédy Vendel OCist apát vezette közösség a lágernek szánt helyet otthonná nemesítette. A nővérek emlékalbuma a köszönet és hála kifejezése, ugyanakkor krónikája is a szétaszóratás előtti időszaknak, s egyszersmind tanúságtétel a hűségben, kitartásban formált emberi természetéről.

Az emlékalbum a *Magyar Kurír* kiadásában, az *Új Ember Kiadványok* legújabb köteteként jelen meg. Baranyai Béla és Fábrián Attila gondos, szakszerű szerkesztői munkájának, Kállay Sarolta pontos szövegkezelésének köszönhetően a hetvenöt éves kordokumentum igényes kivitelezést kapott, hozzá azt a szépséget és finomságot, amivel a napló eredetileg készült.

A visszaemlékező albumot a *Bilincsbé vert szeretet* című tanulmánykötet kíséri, melynek szerzői Halász Nivárd OCist és Kálmán Peregrin OFM egyháztörténészek. Munkájukban bemutatják a magyarországi szerzetesrendek életének 1950-es történéseit, kiemelten Zirc és a ciszterci történetét.

Az emlékalbumot hetvenöt éven át Érden, a Ciszterci Nővérek Regina Mundi Apátságában őrizték. A könyvbemutatót részt vett a közösség apátnője, Kastelik Rafaela OCist, Várszegi Asztrik OSB nyugalmazott főapát, emeritus püspök, valamint a kiadást ösztönző kismarosai nővérek részéről Horváth Olga apátnő.

Kálmán Peregrin köszöntötte a hallgatóságot. Úgy fogalmazott, ez a két kötet is meghívást jelent a rendek számára, hogy

tárják fel a múltjukat. A könyvbemutatót személyesen részt vett Mauro-Giuseppe Lepori OCist generális apát is, aki elmondta: amikor Endrédy Vendel apát befogadta a szerzeteseket, Szent Benedek tanítását követte, mely szerint „minden érkező vendéget úgy fogadjanak, mint magát Krisztust”.

A kötetéről Földváryné Kiss Réka, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB) elnöke tartott ismertetést. Elmondta, a szerzetesek deportálásának témájában jelentős kutatások történtek már, a nővérek „tábori naplója” azonban egy egészen más nézőpontot mutat, és a személyes hang a krízishelyzetek feldolgozásába ad bepillantást. A közösség tagjai a megváltozott körülményeik között is megtartották a hitüket, túlélési stratégiát fejlesztettek ki – fogalmazott a NEB elnöke.

Deák Viktória Hedvig OP teológus hangsúlyozta: a zirci időszak tanúság az együttélésekről. Személyes vonatkozásként megosztotta a jelenlétükkel, hogy a kiadványban szereplő névsorban domonkos nővéreket is talált, köztük olyat is, akit személyesen ismert, ez pedig még közelebb hozta hozzá a történeteket. A szétaszóratás ellenére a szerzetesi közösségek hűsége és identitása megmaradt, ezt állambiztonsági jelentések is alátámasztják – hangsúlyozta.

Halász Nivárd a Zircen történetekből egy ökumenikus mozzanatot emelt ki: egy református lelkész hajtotta azt az élelmiszerszállító kocsit, amit a nővérek ellátására szánt a református falu. „A történetírás eszköz lehet arra, hogy a csökkenő létszámú, megszűnő rendek életét és hagyományait átmentsük, megőrizzük” – hangsúlyozta a múlt feltárásának jelentőségét a ciszterci szerzetes.

A *lágerből alászállt mennyei Jeruzsálem című emlékalbum és a hozzá tartozó, Bilincsbé vert szeretet című tanulmánykötet, amely Halász Nivárd OCist és Kálmán Peregrin OFM munkája, megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig: 9–18 óráig), vagy megrendelhető az Új Ember online könyvtárházban.*

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Szombathelyi Egyházmegye

Áldás az új női kolostorra és kápolnájára

Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke április 7-én megáldotta a Szombathelyi Egyházmegye most épült, Szűz Mária Szeplytelen Szíve titulusú körmendi kolostorát és annak kápolnáját.

A szentmisét Székely János püspök mutatta be. Koncelebrált Wimmer Roland gazdasági helynök, Kiss László körmendi plébános és Szántó Adrián körmendi káplán. Szentbeszédében a

főpásztor kiemelte az Istenre kimondott teljes igen, a teljesen odaadott élet jelentőségét, és azt, hogy ez az ég felé nyitott szív, a máriai lelkület a péteri karizmával együttműködve lesz termékeny az Egyházban. A szombathelyi megyéspüspök Avilai Szent Terézt idézve kifejtette, hogy a kolostorok „erődítmények a szellemi harcban”. A kolostor egy olyan hely, ahol az emberek megtapasztalhatják, hogy Isten szeretete, fénye betölti őket. „Sok fiatal számára lehet ez a kolostor is nyitott ajtó, egy találkozási hely Istennel, egymással, az evangélium átélésének helye” – fogalmazott Székely János.

Forrás: Szombathelyi Egyházmegye
Fotó: Szabó Zsófia Sára nővér

Festett ikon vagy belső valóság? – Az életszentség nyomában
címmel április 30-án, csütörtökön 18 órától kerekasztal-beszélgetés lesz Kuzmányi István (állandó diakónus, a Magyar Kurír/Új Ember igazgató-főszerkesztője) és Kovács Gergely (okleveles posztulátor, mentálhigiénés szakember) részvételével, Barlay Emese és Góbel Ágoston vezetésével, az S4 Közösségi és Kulturális Központban (Budapest V., Semmelweis u. 4.).

Közhasznúsági tájékoztató

Az Alapítvány Papnevelés Támogatására és az Esztergomi Érseki Szeminárium Újjáépítésének segítésére közhasznúsági jelentése 2025. évről:

Alapítványi bevétel: 5.470 E Ft, ebből adomány: 2.635 E Ft, bankkamat: 869 E Ft, 1% felajánlás: 129 E Ft. Kiadás: 4.912 E Ft. A kuratórium határozata alapján oktatás, szociális segély és egyéb szociális támogatás papnövendékek részére, továbbá sportszervásárlás, egészségügyi támogatás, kulturális kiadások és könyvvásárlás a papnövendékek és a könyvtár részére történt.

Az alapítvány költségei: fenntartás, bank- és postaköltség, nyomtatvány, vásárlás, hirdetés. A felajánlott 1%-ból befolyt összeget teljes egészében a papnövendékek szociális támogatására fordítottuk. A közhasznúsági beszámoló megtekinthető az alapítvány irodájában.

A kuratórium köszöni az eddigi támogatásokat!

Kérjük, hogy a jövőben is segítsék alapítványunkat adójuk 1%-ával!

Adószámunk: 19144919-1-11

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

április 29 - május 4. | 6 nap | 449.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

április 29 - május 3. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

május 11-17. | 7 nap | 399.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT A CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚBA

május 20-25. | 6 nap | 199.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT DÉL-OLASZORSZÁGBA

NÁPOLY, AMALFI-PARTVIDÉK, CAPRI SZIGETE, VEZÚV

június 2-7. | 6 nap | 519.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA

AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN

június 23-27. | 5 nap | 164.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

június 27-30. | 4 nap | 319.900 Ft/fő

BALTIKUMI ZARÁNDOKKÖRÚT

július 5-13. | 9 nap | 779.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT MÁRIACELLBE ÉS ALTÖTTINGBE

július 24-26. | 3 nap | 159.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

augusztus 17-23. | 7 nap | 409.900 Ft/fő

NAGY ZARÁNDOKLAT

LA SALETTE, LOURDES, SANTIAGO DE COMPOSTELA, FATIMA

augusztus 28 - szeptember 6. | 10 nap | 689.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

HÍREK KÉPEKBEN

A Szűzanyát ábrázoló vándorszobor érkezett a Pécsi Tudományegyetem Fül-Orr-Gégészeti Klinikájára. A szobrot – amelyet egy csendes épületszárnyban helyeztek el, ahol a betegek, a hozzátartozók és az intézmény munkatársai is megállhatnak egy rövid imára – április 14-én áldotta meg Lovász László Rajmund OFM kíséretű lelkész.

A miskolci Görögkatolikus Roma Szakkollégium idén ünnepli megnyitását 15. évfordulóját. A jubileumi eseménysorozat nyitónapja egybeesett a nemzetközi romanappal, így az április 8-ai rendezvény – amelyen jelen volt Orosz Atanáz megyéspüspök is – egyszerre szólt az évfordulóról és a roma kultúra ünnepléséről.

A Pannonhalmi Bencés Gimnázium harminchárom végzős diákja részesült a bérmálás szentségében április 12-én a Szent Márton-bazilikában. A keresztény nagykorúság szentségét Hortobágyi T. Cirill főapát szolgáltatta ki.

Nyolcvanéves
az
Újember

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Lapunk nyolcvanéves fennállását ünnepelve cikksorozatot indítottunk, válogatva az elmúlt évtizedek írásainak legjavából. Az alábbiakban közölt vezércikk szerzője a püspökszentlászlói lelkigyakorlatos ház alapító-lelképásztora, Vácz Jenő SJ.

„Menj, hívnak...!”

Olyan szöglete van itt nálunk a világnak, hogy szinte összeér egy szépen kialakított, pázsitos, virágos park egy vadon hagyott erdőrésszel, egy sokfajta fájú gyümölcsösrel és egy gondozott konyhakerttel.

Itt éltem meg az idén a tavaszt, mintha kellős közepén lettem volna.

Ebben a kis paradicsomi világban sétálva azt vettem észre, hogy sokféle madárhang, a virágszínnek és illatok mind valami hívó-, jelzőrendszer szolgálatában állnak: a fölébredt élet hívását viszi, közvetíti valamennyi.

Két összetartozó, bár dialektikusan külön alakuló világ akar a megtermékenyülés, az élet, a jövő fejlődése érdekében egymásra találni. Beléjük oltott igyekezettel élénk hangokat keltenek, színeket képeznek, illatokat bocsátanak ki, mint hívójeleket, vágyó kéréseket, hogy sikerüljön találkozniok. Majd a nyár és az ősz mutatja meg, hogy a hívójelek nem voltak hiába, elérték céljukat.

Istenem, milyen csodás a világod!

Amint járok a fák közt, gyermekkorom képei jönnek elém: kotlósunk, amint éppen talál valamit, és hívogatóra összefutnak a tömött pihés csibék... Esti etetéskor édesanyám hangjára szárnyelgetve fut össze a baromfiudvar minden lakója... És minket, gyerekeket is sokszor hívtak, ha elcsatagoltunk és megfélekedtünk időről, anyai intelmekről.

Volt, hogy a harmadik utcában továbbította fülemből valaki a szülői hívást: menj, hívnak!

Volt, hogy valami megbízás lett a hívásból, volt, hogy már ebédre vártak, vagy egyszerűen csak nem tudták, hol vagyunk, és hívtak, hogy otthon legyünk. Estefelé, mikor nagyon belemelegedtünk a játékba a réten, azért hívtak haza, mert már későre járt...

Milyen jó volt, hogy a hívás ránk talált, hiszen mögötte az otthon állt, szüleink gondoskodó, féltő szeretete, a mi odatartozásunk... És sohasem lehetett tudni, nem lesz-e a hívásból valami csodálatos meglepetés, mint amikor egyszer lakodalomba hívtak bennünket.

És mindig valami rossz lett abból, ha a hívás nem ért el minket... Valamiről lemaradtunk, valamit elszalasztottunk... Most is hallom a szemrehányást: „Hát téged hiába keres az ember?!”

Ezek az észrevevések és gondolatok a „Hivatások Világnapjának” reggelén zajlottak bennem, és ebben a „világnapban” is egy csodás, tavaszi napra bukkantam, amelyen az élet, a jövő fejlődése érdekében két világ hívogatja egymást:

Egyrészt maga Isten hív bennünket, embekeket. Jézus Krisztus, az Atya hívó szava, Igéje hozzánk. Egész lényé átvette ezt a hívást... Mennyi ígéret, a végtelen kibontakozásnak, a meghalni is kész, de új, feltámadásba átmenő életnek milyen gazdag lehetősége nekünk Jézus! Keresztre „fölemelve”, az egész világ felé nyitott karral, az irgalmas és hívó Atya végtelen szere-

tétét közvetíti hozzánk, az otthon, az egyetlen otthon hívását.

Másrészt a kereső, végtelenre szomjas embervilág! Teremtettsége határai közé zártan örök elégedetlenségre volna kárthatatva, hiszen nagyobb a földnél, nagyobb a csillagoknál. Számára sorsdöntő, hogy az isteni hívás rátaláljon. Csak a gyermeki kapcsolat fölvetelével tud kijutni teremtettsége börtönéből át az isteni nyárba, a Három Személy egységébe...

Ó, ha az isteni hívás és az emberi keresés egymásra talál!

Ember, Valaki hív! Teremtőd úgy szeret, hogy Atyád is akar lenni!

Ha fölfogom a hívást, ha megsejtem a benne rejlő szeretetet, ha befogadom, akkor a hívásból hivatás lesz, titokzatos belső megtermékenyülés, amelynek nyomán új ember születik belőlem... A kis albán parasztlányból Teréz anya, a léha életet kóstolgotó tisztből Foucauld atya, az ateista fiatalemberből Merton testvér, de a névtelen, teremtmény-emberből is, bárki legyen, Isten gyermeke lesz, az örök isteniben meggyökerezett ember...

Ahogy a kertben az élet tobzódását, nyíló cseresznyefák virágait látom, felszakad belőlem: Istenem, nézd, mennyi fiatal, fényedre szomjas kereső ember jár a földön, mint nyitott virágok! Egyházaadon át viszont mennyi szükség, hiány, feladat, hívás tölti be a föld körét! Add, hogy a sok hívás, amely Tőled jön, befogadásra, odaadásra, nagylelkű fiatalokra találjon! Add, hogy létrejöjjön a termékeny találkozás, és a hívásokból hivatások szülessenek! Hiszen Te küldöd a szelet, hogy vigye a virágport... Te alkottál méheket is, hogy munkájuk közben elvégezzék ezt a legszükségesebb szolgálatot.

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelő-kápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárszentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István téri.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén papi és szerzetesi hivatásokért, a második nap a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliaról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: május 6., szerda; június 6., szombat. A szentmisék 7 órakor kezdődnek.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelekgyakorlatos Házban (Leányfalu, Mórucz Zsigmond út 141.) április 30-án 18 órától május 3-án 13 óráig Gál Péter atya lelekgyakorlata: „Belső gyógyulás és szabadulás

különféle kötelékeinktől”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmainak terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani gyászoló sorstársainknak, a lehetőségekhez mérten. **A Szent Anna Plébánián az első fél-évben szünetelnek a csoportos foglalkozások! A tavaszi Tahi Leleknapok is elmaradnak!** Csoportos foglalkozások a Pasaréti Községi Házban (Budapest II., Pasaréti út 102. – a ferences templom bal oldalánál) kéthetente szerda délelőttöként 10 órától 11.30-ig, programvezető: Kovács Virág Kata FMM nővér. Időpontok: 2026. máj. 6., 20. Elérhetőség: viragkata.anonima@gmail.com vagy 06/30-793-0435. Személyes elérhetőségek: kato.tegzes@gmail.com vagy 06/30-462-9272

Tavaszi lelekgyakorlat házaspároknak Berekfürdőn, a Megbékélés Házában (Berekfürdő, Berek tér 19.), a Családok Jézusban Közösség szervezésében, 2026. április 30. – május 3. között, csütörtöktől szombatig. „Négy évszak a házasságban – Hogyan újítjuk meg szeretetünket újra és újra?” témakörben lesznek előadások, páros beszélgetések, interaktív programok, leborulás az Úr előtt. Szeretettel várják a jegyospárokat! Jelentkezni és érdeklődni lehet: lelekgyakorlat@csjk.hu További információ: www.csjk.hu/programok

MÉCS Napok – lelekgyakorlat házaspároknak Budapestén 2026. május 8-10. között, péntek estétől vasárnap délutánig, a Budatétényi Verbita Szent Arnold Lelekgyakorlatos Házban. (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.). A MÉCS Napok lelekgyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. Szeretettel várják a három évnél régebb óta szentségi (vagy rendezhető) házasságban élő házaspárokat. A programot Mészáros Domonkos atya vezeti. Jelentkezési határidő: május 3., vasárnap. További információ: <https://mecshonlap.hu/>

IMAALKALMAK

Gyermekre vágyók közbenjáró imaestje lesz Budapestén az Országúti Ferences Plébánia emeleti kápolnájában (Budapest II., Margit körút 23.) május 4-én, a hónap első hétfőjén 19 órától. Program: szentségimádás, közös ima, beszélgetések, találkozás hasonló helyzetben lévő párokkal. Bővebb információ:

<https://www.par-beszed.hu/programok>, email: gyermekrevagyva@csjk.hu

Váci egyházmegyei karizmatikus találkozók lesz a veresegyházi Szentlélek-templomban (Veresegyház, Szentlélek tér 1-3.), 2026. április 25-én, szombaton 8.30–19 óra között. Ízelítő a programból: szentmise, szentségimádás, dicsőítés, inspiráló tanítások, találkozás és beszélgetés karizmatikus közösségekkel. Egy nap Istennel, közösségben, örömben. A részvétel ingyenes.

ZARÁNDOKLAT

Országos engesztelő Mindszenty-zarándoklat Esztergomba május 2-án, szombaton 10.30-tól, a Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-főszékesegyházban (Esztergom, Szent István tér 1.). A szentmisét bemutatja és szentbeszédet mond Felföldi László pécsi megyéspüspök.

19. Élő rózsafüzér-zarándoklat hazánkért, Budapestért és a Budapest körül élőkért május 9-én, szombaton kilenc szakaszban. A zárandoklati végpontokon 19 órakor szentmisét mutatnak be: Máriaremete, Kisboldogasszony-bazilika – Martos Levente Balázs esztergomi-budapesti segédpüspök; Fót, Szeplőtelen Fogantatás-plébániatemplom – Lukovits Milán OFM, a Mária Rádió magyarországi műsorigazgatója; Kerepes, Szent Anna-plébániatemplom – Balogh Attila, az esztergomi szemnarium rektora, pasztorális helynök; Nagytétény, Nagyboldogasszony-plébániatemplom – Horváth Zoltán István prónotárius, kanonok, esperes, plébános; Budapest-Pestszentlőrinc, Mária Szeplőtelen Szíve-főplébániatemplom – Riesz Domonkos káplán és Faragó András káplán. Bővebb információ: <http://eloroszfuzer.hu/nyitolar>

KONFERENCIA

Női karizmák a 20. századból a társadalom megújulásának szolgálatában címmel rendeznek konferenciát Budapestén, a Párbeszéd Háza Pázmány Péter termében (Budapest VIII., Horánszky u. 20.), a Szerzetesi Iroda, a Szociális Testvérek és az Új Város Alapítvány szervezésében, 2026. április 25-én, szombaton 15.30-18.30 óra között. A konferencia a 20. századi egyházi élet három jelentős női személyisége: Slachta Margit, Madeleine Delbrél és Chiara Lubich köre épül fel. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. További részletek: ujvarosonline.hu/ujvaros-programok/noi-konferencia

ADÁSVÉTEL

SEMATIZMUSOKAT keresek időkorlát nélkül. T.: 06/30-2510-647

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrassy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 60 éves korig. T.: +36/30-628-9657

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

KÉPZÉS

Idén is meghirdeti katekétá-lelkipásztori munkatárs és kántor alapképzését, valamint hittanár–nevelőtanár mesterszakját az Apor Vilmos Katolikus Főiskola. Az intézmény hitéleti képzéseire a főiskola honlapján elérhető elektronikus felületen lehet jelentkezni 2026. június 9-ig: <https://avkf.hu/hiteleti-kepzesek-felveteli-informacioi> Az érdeklődők további felvételi információkat az avkf.hu oldalon találnak.

KIÁLLÍTÁS

Totus Tuus, vagyis Teljesen a tiéd címmel Szent II. János Pál pápa életművét és a történelemre gyakorolt hatását bemutató kiállítás nyílt Székesfehérváron, a Szent István Király Múzeum Rendház épületében (Székesfehérvár, Fő u. 6.). A pápa életét, lelkületét bemutató nagyszabású tárlaton a Szent-anya Mária tiszteletén alapulva végig zárandokolhatunk Közép-Európa egyik legnagyobb összetartó erejét adó Szűz Mária-kultuszon, amely ma is jelen van ebben a térségben. A nagy pápa örökségét 18 teremben 1800 négyzetméteren mutatják be, egyrészt szakrális szempontok szerint, másrészt tudományos, harmadrészt pedig művészeti oldalról. Több mint kétszáz, a pápához köthető eredeti tárgy mellett bemutatják több mint ötven művész alkotásait is, amelyek a kiállításra készültek.

Ujember

KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA. LAPZÁRTA: 2026. április 20.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla

Lapszerkesztő-helyettes: Körösy László

Szerkesztőség: Agonás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Akos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre:

6180 Ft, fél évre: 12 360 Ft, egy évre: 24 720 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu;

<http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

VÁLTSA ÚJRA SZERETTEI SÍRHELYÉT!

 BUDIPESTI KÖZMŰVEK
BTI

INFO@BUDAPESTIKOZMUEK.HU
+36 1 700 7000

„Legszébb emlék a szeretet,
melyet mások szívében
hagyunk magunk után.”
Cicero

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,
valamint
ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8–18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203-8912;
E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébánia iroda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203-8915;
E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:
Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00
Hétköznap: 7.00 és 17.00
Szombaton: 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

A BKM Nonprofit Zrt. BTI Temetkezési Divíziójának hirdetménye

Társaságunk a jogszabályi (145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról, 19. § és 20. §) felhatalmazásánál fogva ezúton tájékoztatja Tisztelt Ügyfeleit, hogy a BKM Nonprofit Zrt. tulajdonában, illetve kezelésében lévő Új köztemetőben temetőrendezési és temetőfejlesztési céllal, a 203, 207, 208, 209, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 261, 262, 263, 264, 265, 266 számú parcelláinak, illetve az abban lévő temetkezési helyek lezárására és megszüntetésére kerül sor 2026. év 06. hónap 01. napjával.

Felhívjuk Tisztelt Ügyfeleink figyelmét, hogy a lejárt temetési helyek esetében 2026. év 06. hónap 01. napját követően Társaságunk a temetési helyeket megszünteti.

A még újraváltható, lejárt temetési helyek rendelkezőinek biztosítjuk a temetési hely kiválasztását és az elhunytak, illetve hamvak díjmentes áthelyezését a kiválasztott temetési helyre. Az elhunytak, illetve hamvak áthelyezése érdekében, a temetési helyek újraváltásának még az áthelyezést megelőzően meg kell történnie. Újraváltás hiányában

az elhunytak, illetve hamvak áthelyezésére nem kerül sor. Igény szerint a hamvak kiadhatóak az elhelyezésről történő nyilatkozattétellel, valamint az urnakiadás költségeinek megfizetése mellett. Amennyiben sem az elhunytak áthelyezéséről, sem a hamvak kiadásáról nem születik döntés, úgy temetési hely megszüntetését követően a hamvakat közös sírhelyben helyezük el.

Az áthelyezett temetési hely használati ideje az eredetileg megváltott temetési hely használati idejével azonos lesz.

Lezárásra és megszüntetésre kerülő parcellákban 2025. évben érvényes lejáratú idővel rendelkező temetési helyek:

Új köztemető: UJKO/203/0/19/1, UJKO/203/0/3/114, UJKO/203/0/5/3, UJKO/203/0/8/22, UJKO/253/0/2/142, UJKO/253/0/3/75, UJKO/253/0/8/42

Megkérjük Tisztelt Ügyfeleinket, hogy a fenti temetkezési helyekkel kapcsolatosan egyeztetés érdekében, fáradjanak be az illetékes temetőirodába!

Közeli barátja írt könyvet Ferenc pápáról

A vatikáni újságíró visszaemlékezéseiből kirajzolódik a Szentatya embersége és a „darabokban zajló harmadik világháború” miatti fájdalma

Az olaszországi Piemme könyvkiadónál április 7-én jelent meg Salvatore Cernuzio *Padre (Apa)* című könyve. A szerző a vatikáni média újságírója, aki őszinte barátságot ápolt az argentin pápával, és mellette állt az utolsó éveiben.

Salvatore Cernuzio egy eddig ismeretlen képet vázol fel Ferenc pápáról, megerősítve, hogy az egyház fő különleges ember volt, akit bár sokan támadtak, a közvélemény mélyen szerette, még azok is, akik távol állnak a katolikus köröktől. Cernuzio elmeséli, hogy a barátságuk akkor kezdődött, amikor egy 2021-es pápai reptülőút során egy levelet adott át a pápának. Egy váratlan telefonhívás következett ezután: „Jó estét, Ferenc pápa vagyok.” Ezzel vette kezdetét a találkozásokkal, telefonhívásokkal, tréfákkal és nevetéssel, a hitről és az Egyházzal szóló elmélkedésekkel teli kapcsolatuk. Délutáni találkozások a Szent Márta-házban, közös foglalkozással (kehelyben, „mert

úgy többet ehetünk”), ajándékok az újságíró négy kisgyermekének és feleségének; bizalmas beszélgetések, mások mellett Sergio Mattarelláról („egy felvilágosult ember”), Giorgia Meloniról és a pápa későbbi utódáról, Robert Francis Prevost bíborosról („egy szent”).

A pápa fájdalma a háború miatt

„Ez a könyv egy olyan ember, egy olyan pápa iránti hála jeleként született, aki megváltoztatta az emberek életét, és sokak szívét megérintette” – írja Cernuzio. A könyv lapjain kirajzolódik Bergoglio embersége, fáradhatatlansága, valamint az a fájdalom is, amit az általa többször is „darabokban zajló harmadik világháborúnak” nevezett konfliktusok miatt érzett. „Nem vártam (...). Azt hittem, Szíria egyedi eset, aztán jött Jemen, a rohingják tragédiája Mianmarban (...), amikor ott jártam, láttam, hogy ez egy világháború (...). Szenvedést okoz, amikor látom a halottakat; a fiúkat – legyenek oroszok vagy ukránok, nem érdekel –, akik már nem térnek haza többé. Nehéz” – mondogatta, miközben abban reménykedett, hogy egy közös út keretében eljuthat Kijevbe és Moszkvába is. Putyintól azonban soha nem kapott választ. Csak Szergej Lavrov miniszterrel sikerült egyeztetni egy alkalommal, aki a jól ismert vatikáni

orosz nagykövetségi látogatás után levélben azt javasolta a pápának, hogy inkább Kirill pátriárkával beszéljen. „Mintha egyházi emberek közti beszélgetéssé akarnák lefokozni azt, amit tehetne. A pápa számára ez csalódást jelentett” – írja Cernuzio.

Szívből remélt utazások és a gázai helyzet

Fájdalmas volt a pápa számára a gázai helyzet is, nagyon aggódott miatta. Az újságíró megerősíti, a Szentatya tervei között ott szerepelt, hogy elutazik a Gázai övezetbe, bár milyen körülmények között – akár karácsonykor, hogy az ünnepeket az ottani Szent Család-plébánián töltse Gabriel Romanelli atyával. Romanellit a pápa minden este felhívta, hogy kifejezze neki lelki közelségét és elbeszélgesse vele, enyhítve azok szenvedését, akik a bombázások árnyékában éltek. Az utazásoknál maradvá: Bergoglio pápa álma volt az is, hogy eljut Libanonba és Kínába (ennek a reményének mongóliai útja során is hangot adott: „Itt vagyok a szomszédomban, ha meghívják, készséggel megyek”). Vágyott a Zöld-foki-szigetekre és a Kanári-szigetekre is. De szülőhazájába, Argentínába nem.

Humor és érzékenység

A szerző emlékeiből természetesen kirajzolódik az a humorérzék is, amely mindig is jellemezte Jorge Mario Bergogliót, még a tragikus pillanatokban is. Ilyen volt például 2020-ban az a történelmi március 27-e, amikor egyedül imádkozott

a covid-járvány végéért az esőben, a Szent Péter téren. Hogy mire gondolt akkor? „Igazából arra, hogy el ne csússzak (...). És arra, hogy abban a pillanatban valóban szükség volt az imára.” Cernuzio hangsúlyozza, hogy Ferenc pápa szerette egy-egy viccel oldani a hangulatot. Giorgia Meloni iránt bizonyos rokonszenvet érzett – írja a szerző –, mert a fiatal nőt és anyát látta benne, aki a nép sorából érkezett. Amikor Meloni fehérbe öltözve jelent meg a családpolitikai konferencián, a pápa így szólt hozzá: „Elsőáldozásra jött?” Jellemző vonásai közé tartozott a jókedv, a viccelődés, a gesztikuláció, és volt érzéke a részletek iránt – például előszeretettel figyelte meg beszélgetőpartnerét, kedve a cipőjével. Mély érzékenység is jellemezte, amely olyan döntésekben nyilvánult meg, mint például a nagycsütörtöki szentmisék bemutatása börtönökben.

Szívszorítóak a könyv azon oldalai, amelyek Ferenc pápa utolsó napjait, a Gemelli kórházban töltött időt és szenvedéseit idézik fel, melyekről ő maga nem beszélt. A *Padre* című könyv megerősíti, milyen rendkívüli pásztor volt Bergoglio pápa, és mennyire élt benne az „isten öröke” – ami esetében olyan emberi és lelki-pásztori zsenialitást jelent, amely e század számos nagy spirituális alakját jellemezte.

Fordította:

Thullner Zsuzsanna

Forrás: Catt.ch

Fotó: Wágner Csapó József

